

# Z A K O N

## o socijalnoj zaštiti

### I OPĆE ODREDBE

#### *Članak 1.*

Ovim se Zakonom uređuje način obavljanja i financiranja djelatnosti socijalne zaštite, korisnici, prava korisnika socijalne zaštite, postupak za ostvarivanje tih prava te druga pitanja značajna za obavljanje djelatnosti socijalne zaštite.

#### *Članak 2.*

- (1) Pojedini izrazi uporabljeni u ovom Zakonu imaju ovo značenje:
1. Samac je osoba koja nema obitelji i živi bez članova svoje obitelji.
  2. Obitelj čine bračni drugovi, djeca i drugi srodnici, sukladno propisima o obiteljskim odnosima, koji žive zajedno.
  3. Zajedničko kućanstvo čini socioekonomska zajednica jedne ili više obitelji u kojoj se zajedno stječu novčana i materijalna sredstva, stečena radom i korištenjem zajedničkih materijalnih dobara (zemljišta, zgrada, i drugih vrijednih nekretnina i pokretnina).
  4. Samohranim roditeljem smatra se roditelj koji nije u braku i ne živi u izvanbračnoj zajednici, a skrbi za svoju djecu.
  5. Udomiteljstvo je oblik skrbi izvan vlastite obitelji kojim se korisniku osigurava stanovanje, prehrana, čuvanje, odgoj, briga o zdravlju i obrazovanju i njegove druge potrebe.
  6. Korisnik je osoba koja ostvaruje prava iz socijalne zaštite.
- (2) Odredbe ovog Zakona koje se odnose na bračnu zajednicu primjenjuju se i na izvanbračnu zajednicu.

#### *Članak 3.*

- (1) Socijalna zaštita je djelatnost od posebnog interesa za Županiju Posavsku (u daljnjem tekstu Županija) kojom se osigurava i ostvaruje pomoć za podmirenje osnovnih životnih potreba socijalno ugroženih, nemoćnih i drugih osoba koje one same ili uz pomoć članova obitelji ne mogu zadovoljiti zbog nepovoljnih osobnih, gospodarskih, socijalnih i drugih okolnosti.
- (2) Radi sprečavanja, ublažavanja i otklanjanja uzroka i stanja socijalne ugroženosti socijalnom zaštitom pruža se potpora obitelji, posebice djeci i drugim osobama koje se ne mogu brinuti same o sebi.
- (3) Predškolske, školske i zdravstvene ustanove, policija, pravosudna i druga državna tijela, pravne i fizičke osobe koje su po posebnim zakonima određeni za brigu o obitelji, djeci i drugim osobama koje se ne mogu brinuti same o sebi, radi zaštite njihovih interesa dužne su surađivati sa ustanovama socijalne zaštite.

#### *Članak 4.*

- (1) Svatko je dužan brinuti se za zadovoljenje svojih životnih potreba i potreba osoba koje je po Zakonu ili drugoj pravnoj osnovi dužan uzdržavati.
- (2) Svatko je svojim radom, prihodima i imovinom dužan pridonositi sprečavanju, otklanjanju ili ublažavanju stanja vlastite socijalne ugroženosti, kao i socijalne ugroženosti članova svoje obitelji, posebice djece i drugih članova obitelji koji se ne mogu sami o sebi brinuti.

#### *Članak 5.*

- (1) Ministarstvo nadležno za poslove socijalne zaštite i jedinice lokalne samouprave ustrojavaju i usklađuju djelatnost socijalne zaštite.
- (2) Obavljanje djelatnosti socijalne zaštite nadzire ministarstvo nadležno za poslove socijalne zaštite.
- (3) Sredstva za obavljanje djelatnosti i ostvarivanje prava iz socijalne zaštite utvrđenih ovim Zakonom osigurava Županija Posavska i jedinica lokalne samouprave pod uvjetima i na način propisan ovim Zakonom.

#### *Članak 6.*

- (1) Djelatnost socijalne zaštite obavljaju centri za socijalnu skrb i druge ustanove socijalne zaštite, te upravna tijela jedinica lokalne samouprave u skladu s ovim Zakonom.
- (2) Jedinica lokalne samouprave osigurava sredstva za obavljanje djelatnosti socijalne zaštite sukladno ovom Zakonu i na način propisan posebnim propisom.

#### *Članak 7.*

- (1) Jedinice lokalne samouprave obvezne su u svom proračunu za potrebe socijalne zaštite osigurati sredstva u visini od najmanje 5 % svojih prihoda s kojim se prvenstveno osigurava pravo na doplatu za pomoć i njegu, utvrđenom člankom 37. ovog Zakona.
- (2) Jedinice lokalne samouprave, mogu osim za pravo iz stavka 1. ovog članka osigurati sredstva za ostvarivanje drugih prava utvrđenih ovim Zakonom u većem opsegu te pružanje i drugih vrsta pomoći, pod uvjetom i na način propisan njihovim općim aktom.
- (3) Jedinica lokalne samouprave dužna je na propisani način voditi evidenciju i dokumentaciju o ostvarivanju prava na doplatu za pomoć i njegu, kao i o drugim pravima iz socijalne zaštite utvrđenim njihovim općim aktima, te o tome dostavljati objedinjeno izvješće ministarstvu nadležnom za poslove socijalne zaštite.
- (4) Sadržaj i način vođenja evidencije i dokumentacije, te način i rokove za dostavu izvješća iz stavka 3. ovoga članka propisuje nadležna jedinica lokalne samouprave uz prethodnu suglasnost ministarstva nadležnog za poslove socijalne zaštite.

#### *Članak 8.*

Jedinice lokalne samouprave će naročito poticati dobrosusjedsku pomoć, dobrovoljni rad i druge oblike dobročinstva.

#### *Članak 9.*

- (1) Vjerska zajednica, humanitarna organizacija, udruga i druga domaća ili strana fizička i pravna osoba mogu sredstvima koja osiguravaju za tu namjenu pružati novčanu i drugu pomoć osobama za koje se procjenjuje da im je pomoć potrebna te obavljati djelatnost socijalne zaštite prema ovom Zakonu.
- (2) U svrhu iz stavka 1. ovog članka mogu se osnivati fondacije.

## II. KORISNICI SOCIJALNE ZAŠTITE

#### *Članak 10.*

- (1) Korisnik socijalne zaštite je samac ili obitelj koji nemaju dovoljno sredstava za podmirenje osnovnih životnih potreba, a nisu ih u mogućnosti ostvariti svojim radom ili prihodom od imovine ili iz drugih izvora.
- (2) Korisnik socijalne zaštite je i:
  1. tjelesno ili mentalno oštećeno ili psihički bolesno dijete te dijete prema kojem je ili bi trebala biti primijenjena mjera obiteljsko ili kazneno pravne zaštite,

2. tjelesno ili mentalno oštećena ili bolesna odrasla osoba, starija, nemoćna ili druga osoba oja zbog trajnih promjena u zdravstvenom stanju ne može udovoljiti osnovnim životnim potrebama,
  3. druga osoba koja je u nevolji zbog poremećenih odnosa u obitelji, ovisnosti o alkoholu, drogama, ili drugim opojnim sredstvima ili zbog drugih oblika društveno neprihvatljivog ponašanja i drugih uzroka.
- (3) Korisnik socijalne zaštite iz stavka 2. ovog članka može biti samac, član obitelji ili obitelj u cjelini.

#### *Članak 11.*

- (1) Prava socijalne zaštite utvrđena ovim Zakonom osiguravaju se građanima koji imaju prebivalište na teritoriju Županije Posavske.
- (2) Osoba koje nije obuhvaćene stavkom 1. ovog članka može privremeno ostvarivati prava iz socijalne zaštite pod uvjetima propisanim ovim Zakonom, ako to zahtijevaju životne okolnosti u kojima se našla.
- (3) Prava iz socijalne zaštite ne mogu se prenositi na drugu osobu niti nasljeđivati.

### III. PRAVA U SUSTAVU SOCIJALNE ZAŠTITE

#### *Članak 12.*

Sukladno ovom Zakonu i na temelju njega donesenim propisima samac ili obitelj imaju pravo na: savjetovanje, pomaganje u prevladavanju posebnih teškoća, pomoć za održavanje, jednokratnu pomoć, doplatka za pomoć i njegu, osobnu invalidninu, osposobljavanje za samostalan život i rad, skrb izvan vlastite obitelji i druge pomoći.

#### **1. Savjetovanje**

#### *Članak 13.*

- (1) Savjetovanje je sustavna i programirana pomoć kojoj je svrha uspješnije prevladavanje nedaća i teškoća, stvaranjem uvjeta za očuvanje i razvoj osobnih mogućnosti te odgovornog odnosa pojedinca prema samom sebi, obitelji ili društvu.
- (2) Ostvarivanje prava na savjetovanje je besplatno.

#### **2. Pomaganje u prevladavanju posebnih teškoća**

#### *Članak 14.*

- (1) Pomaganje u prevladavanju posebnih teškoća pruža se samcu ili obitelji radi savladavanja nedaća i teškoća u svezi s bolešću, starošću, smrću člana obitelji, problemima u odgoju djece, invalidnošću, uključanjem u svakodnevni život nakon dužeg boravka u odgojnoj ustanovi ili dužeg liječenja te u drugim nepovoljnim okolnostima ili kriznim stanjima.
- (2) Pomaganje iz stavka 1. ovog članka odnosi se na vođenje kućanstva, raspolaganje novcem, organiziranje učenja djeteta, nabavku odjeće, uključivanje u javne kuhinje, klubove liječenih osoba, pronalaženje posla, rješavanje problema stanovanja, smještaja u predškolske ustanove i drugo.
- (3) Pomaganje iz stavka 1. ovog članka uključuju pravnu i drugu pomoć u svezi sa sklapanjem, odnosno raskidom ugovora o doživotnom uzdržavanju i drugim pravnim poslovima kojima se pojedincu i obitelji osigurava zadovoljenje životnih potreba.
- (4) Pomaganje u prevladavanju posebnih teškoća u pravilu se pruža u korisnikovu domu.
- (5) Radi prevladavanja komunikacijskih poteškoća, gluhe osobe imaju, u svezi sa sklapanjem pravnih poslova i u postupcima pred državnim tijelima pravo na tumača.

(6) Pomaganje u prevladavanju posebnih teškoća za korisnika je besplatno.

### **3. Pomoć za uzdržavanje**

#### *Članak 15.*

- (1) Pravo na pomoć za uzdržavanje može ostvariti samac ili obitelj koji nemaju dovoljno sredstava za uzdržavanje u visini utvrđenoj članku 16. ovog Zakona, a nisu ih u mogućnosti ostvariti svojim radom ili prihodima od imovine ili na drugi način.
- (2) Pomoć za uzdržavanje ostvaruju se u novcu ili naravi.

#### *Članak 16.*

- (1) Osnovicu na temelju koje se utvrđuje visina pomoći za uzdržavanje određuje Vlada Županije Posavske.
- (2) Visina pomoći za uzdržavanje utvrđuje se u postotku od osnovice iz stavka 1. ovog članka i iznosi za:
  1. samca 100 % osnovice
  2. obitelj za:
    - odraslu osobu 80 % osnovice
    - dijete do 7 godine 80 % osnovice
    - dijete od 7 do 15 godina 90 % osnovice
    - dijete od 15 do 18 godina, odnosno do navršениh 27 godina ako se redovito školuje, 100 % osnovice
- (3) Iznosi utvrđeni prema stavku 2. ovog članka povećavaju se ako je korisnik:
  - trudnica nakon 12 tjedana trudnoće i roditelja do 2 mjeseca nakon poroda za 50 % osnovice.
  - dijete samohranog roditelja za 20 % osnovice.
  - potpuno radno nesposobna odrasla osoba koja živi sama za 50 % osnovice.
  - potpuno radno nesposobna odrasla osoba koja živi u obitelji za 30 % osnovice.

#### *Članak 17.*

Tijelo nadležno za poslove socijalne zaštite može odrediti odraslu osobu koja predstavlja obitelj radi ostvarivanja prava utvrđenih ovim Zakonom.

#### *Članak 18.*

- (1) Visina pomoći za uzdržavanje utvrđuje se kao razlika između iznosa sredstava za uzdržavanje utvrđenih prema članku 16. ovog Zakona i iznosa prosječnog mjesečnog prihoda samca ili obitelji ostvarenog u tri mjeseca koja prethode mjesecu u kojem je podnesen zahtjev za ostvarivanje pomoći za uzdržavanje, odnosno pokrenut postupak po službenoj dužnosti.
- (2) Iznimno od odredbi stavka 1. ovog članka, kod utvrđivanja prihoda od poljoprivredne djelatnosti uzima se u obzir prihod iz kalendarske godine, koja prethodi godini u kojoj pokrenut postupak iskazan prema odredbama iz članka 19. stavaka 2. ovoga zakona.

#### *Članak 19.*

- (1) Prihodima u smislu članka 18. ovog Zakona smatraju se sva financijska i materijalna sredstva koja samac ili obitelj ostvari po osnovi:
  1. plaće i drugih prihoda od rada,
  2. prihoda od mirovine,
  3. prihoda ostvarenih od prava vojnih i civilnih stradalnika rata,
  4. prihoda od poljoprivredne djelatnosti,

5. prihod ostvaren po osnovi imovine i drugi prihodi koji podliježu obračunavanju i plaćanju poreza.
- (2) Kao prihod od poljoprivredne djelatnosti u smislu stavka 1. točke 4. ovog članka, smatra se katastarski prihod iz prethodne godine iskazan u ukupnom iznosu, podijeljen sa brojem članova kućanstva i sa brojem mjeseci u godini.
- (3) U prihode iz stavka 1. ovog članka ne uračunava se doplatak za pomoć i njegu, ortopedski dodatak, novčana naknada za tjelesno oštećenje, nagrade, alimentacije i stipendije.

#### *Članak 20.*

- (1) Pravo na pomoć za uzdržavanje može ostvariti samac ili obitelj ukoliko posjeduje određenu imovinu ako se s obzirom na tržišnu vrijednost i trenutni status te imovine ne može očekivati osiguranje sredstava potrebnih za podmirenje osnovnih životnih potreba.
- (2) U vrijednosni status imovine iz stavka 1. ovog članka ne može se uzeti u obzir imovina čijom bi se prodajom ili zakupom ostvarila značajnija materijalna sredstva potrebna za ostvarivanje svrhe uzdržavanja za jednogodišnji period.
- (3) Utvrđenu kategorizaciju i vrijednost imovine iz stavka 1. i 2. ovog članka utvrdit će Vlada Županije Posavske na prijedlog nadležnog ministra.

#### *Članak 21.*

Pravo na pomoć za uzdržavanje nema samac niti član obitelji koji:

- može sam sebe uzdržavati,
- ne želi tražiti uzdržavanje od osobe koja ga je dužna uzdržavati na temelju propisa o obiteljskim odnosima, osim ako nadležno tijelo socijalne zaštite utvrdi da zakonski obveznik uzdržavanja nije u mogućnosti davati uzdržavanje,
- ne želi ostvariti uzdržavanje na temelju sklopljenog ugovora o doživotnom uzdržavanju, a nije pokrenuo postupak za raskid tog ugovora,
- može osigurati uzdržavanje po drugoj osnovi.

#### *Članak 22.*

- (1) Smatra se da u smislu članka 21 ovog Zakona osoba može sama sebe uzdržavati ako prihode može ostvariti prodajom ili davanjem u zakup ili najam imovine koja ne služi njoj i njezinim članovima obitelji za podmirenje osnovnih životnih potreba.
- (2) Iznimno iz stavka 1. ovog članka, imovina djeteta može se izuzeti od opterećenja ili otuđenja, o čemu odlučuje nadležno tijelo socijalne zaštite.

#### *Članak 23.*

Smatra se da u smislu članka 21. ovog Zakona osoba može sama sebe uzdržavati ako je uredno prijavljena službi za upošljavanje te odbije ponuđeno zaposlenje neovisno o stručnoj spremi, odnosno ako ima prilike makar privremenim, sezonskim, povremenim i sličnim poslovima ostvariti sredstva za podmirenje osnovnih životnih potreba ili ostvariti druge prihode.

#### *Članak 24.*

Odredbe iz članka 23. ovog Zakona ne odnosi se na:

- potpuno radno nesposobnu osobu
- dijete od 15. do navršene 18. godine života, odnosno do završetka redovitog školovanja,
- trudnicu nakon 12. tjedana trudnoće i roditelju do dva mjeseca nakon poroda, te roditelja koja čuva i odgaja dijete do godine dana života, troje i više djece do 7 godine života, ili teže tjelesno ili mentalno oštećeno ili psihički bolesno dijete pod roditeljskom skrbi.

#### *Članak 25.*

Potpuno nesposobnim za rad u smislu ovog Zakona smatra se:

- osoba starija od 65 godina života
- dijete do navršene 15 godine života
- osoba čija je nesposobnost za rad utvrđena prema općim propisima, ako ovim Zakonom nije drukčije uređeno.

#### *Članak 26.*

Nesposobnost za rad, u smislu članka 25. ovog Zakona, utvrđuje se na način i u postupku kojeg propisom uređuje nadležni ministar.

#### *Članak 27.*

Samac ili obitelj koji su ostvarili sredstva prodajom imovine ili su darovali svoju imovinu nemaju pravo na pomoć za uzdržavanje za razdoblje za koje iznos pomoći odgovara visini osnovice za plaćanje poreza na promet nekretnina.

#### *Članak 28.*

Pomoć za uzdržavanje može se odobriti u cijelosti ili djelomično kao pomoć u naravi kad nadležno tijelo socijalne zaštite utvrdi da je to povoljnije za korisnika ili da se pomoć u novcu ne koristi ili postoji velika vjerojatnost da se neće koristiti za pomirenje osnovnih životnih potreba.

#### *Članak 29.*

Pomoć za uzdržavanje isplaćuje se mjesečno, a pravo se ostvaruje od dana podnošenja zahtjeva, odnosno pokretanja postupka po službenoj dužnosti.

#### *Članak 30.*

Korisnik koji prima pomoć dužan je davati točne podatke o svim svojim redovnim i drugim приходima, nekretninama, ili drugoj imovini, te mora omogućiti nadležnom tijelu socijalne zaštite uvid u svoje prihode i imovno stanje.

#### *Članak 31.*

- (1) Samac ili odrasla osoba koja predstavlja obitelj, a ostvaruje pomoć za uzdržavanje dužan je u roku od osam dana prijaviti nadležnom tijelu socijalne zaštite svaku promjenu koja utječe na ostvarivanje prava ili visinu pomoći za uzdržavanje, a korisnik koji ostvaruje приход dužan je svaki mjesec dostaviti dokaze o visini svojih prihoda.
- (2) Nadležno tijelo socijalne zaštite donijet će, na osnovi prijave korisnika pomoći za uzdržavanje ili na osnovi podataka prikupljenih po službenoj dužnosti, novu odluku ako to zahtijevaju promijenjene okolnosti o kojima ovisi ostvarivanje, visina i svrha pomoći za uzdržavanje.
- (3) Ako je utvrđena nova osnovica iz članka 16. ovog Zakona o promjeni iznosa pomoći, korisnik se pismeno izvješćuje, odnosno rješenjem ukoliko to korisnik traži.

#### *Članak 32.*

Pomoć za uzdržavanje neće se isplaćivati samcu ili članu obitelji koji se nalazi na vojnoj obvezi, na izdržavanju kazne zatvora duljem od 30. dana, na bolničkom liječenju dužem od dva mjeseca, osobi koja je smještena u udomiteljsku obitelj ili u ustanovu socijalne zaštite kao i osobi kojoj je u svezi školovanja u cijelosti osigurano besplatno stanovanje, prehrana, odjeća, obuća i drugo.

### *Članak 33.*

Nadležno tijelo socijalne zaštite donijet će rješenje kojim se ukida pravo na pomoć za uzdržavanje samcu ili obitelji ako praćenjem materijalnih i drugih socijalnih prilika ocijeni da su te prilike znatno povoljnije od onih koje se mogu osigurati sredstvima predviđenim u članku 16. ovog Zakona.

## **4. Jednokratna pomoć**

### *Članak 34.*

Jednokratna pomoć može se odobriti samcu ili obitelji koji, zbog trenutačnih okolnosti (npr. rođenja djeteta, bolesti ili smrti člana obitelji, elementarnih nepogoda, ili drugih nevolja i kriznih životnih situacija), prema ocjeni nadležnog tijela socijalne zaštite, nisu u mogućnosti djelomično ili u cijelosti zadovoljiti osnovne životne potrebe.

### *Članak 35.*

- (1) Jednokratna pomoć odobrava se u novcu ili naravi.
- (2) Jednokratna pomoć odobrava se u naravi u slučaju iz članka 28. ovog Zakona.

### *Članak 36.*

- (1) Jednokratna pomoć može se odobriti do iznosa koji podmiruje potrebu.
- (2) Ako za podmirenje potrebe iz stavka 1. ovog članka treba osigurati iznos veći od dvostrukog iznosa osnovice iz članka 16. ovog Zakona, nadležno tijelo socijalne zaštite dužno je pribaviti prethodnu suglasnost nadležnog ministarstva.
- (3) Postupak, uvjeti i način ostvarivanja prava iz stavka 1. i 2. ovoga članka, može se propisati posebnom Odlukom nadležnog ministra.

## **5. Doplatak za pomoć i njegu**

### *Članak 37.*

Doplatak za pomoć i njegu može se odobriti osobi:

- kojoj je zbog tjelesnog ili mentalnog oštećenja ili trajnih promjena u zdravstvenom stanju ili zbog starosti prijeko potrebna stalna pomoć njega druge osobe, jer sama ne može udovoljiti osnovnim životnim potrebama,
- ako doplatak za pomoć i njegu ne može ostvariti po drugoj osnovi,
- ako prihod po članu kućanstva ne prelezi iznos od 200 % osnovice iz članka 16. stavka 1. ovog Zakona, odnosno ako prihod samca ne prelazi iznos od 150 % osnovice iz članka 16. stavka 1. ovog Zakona u prethodna tri mjeseca u kojem je podnesen zahtjev, odnosno pokrenut postupak po službenoj dužnosti.

### *Članak 38.*

Iznimno od članka 37. ovog Zakona osoba potpuno lišena poslovne sposobnosti ili teže tjelesno ili mentalno oštećena osoba ima pravo na doplatak za pomoć i njegu iako je prihod po članu kućanstva, odnosno prihod samca veći od iznosa utvrđenim u članku 37. ovog Zakona.

### *Članak 39.*

Doplatak za pomoć i njegu odobrava se u punom ili smanjenom iznosu, ovisno o tome postoji li prijeka potreba pomoći i njege druge osobe u punom ili smanjenom opsegu.

#### *Članak 40.*

- (1) Prijeka potreba stalne novčane pomoći i njege druge osobe u punom opsegu postoji kada osoba zbog trajnih promjena u zdravstvenom stanju ne može sama udovoljiti osnovnim životnim zahtjevima jer se ne može, ni uz pomoć ortopedskih pomagala samostalno kretati u stambenom prostoru i izvan njega, uzimati hranu, oblačiti se i svlačiti, održavati osobnu higijenu, kao i obavljati druge osnovne životne potrebe.
- (2) Prijeka potreba stalne pomoći i njege druge osobe u smanjenom opsegu postoji kada osoba zbog trajnih promjena u zdravstvenom stanju ne može potpuno udovoljiti osnovnim životnim zahtjevima, jer se ne može samostalno kretati izvan stambenog prostora radi nabave osnovnih životnih potrepština i korištenja zdravstvene zaštite.

#### *Članak 41.*

Visina doplatka za pomoć i njegu iznosi:

- u punom iznosu 100 % osnovice iz članka 16. stavka 1. ovog Zakona.
- u smanjenom iznosu 70 % osnovice iz članka 16. stavka 1. ovog Zakona.

#### *Članak 42.*

Osoba kojoj je osiguran stalan ili privremeni smještaj ne može ostvariti pravo na doplatka za pomoć i njegu.

#### *Članak 43.*

Osoba čiji je roditelj ostvario pravo na rad s polovicom radnog vremena po posebnim propisima može ostvariti pravo na doplatka za pomoć i njegu u smanjenom iznosu.

## **6. Osobna invalidnina**

#### *Članak 44.*

Pravo na osobnu invalidninu ima teže tjelesno ili mentalno oštećena osoba ili osoba s trajnim promjenama u zdravstvenom stanju, čije je oštećenje ili bolest nastala prije navršene 18-te godine života, ako osobnu invalidninu ne ostvaruje po drugoj osnovi.

#### *Članak 45.*

- (1) Osobna invalidnina iznosi mjesečno 250 % osnovice utvrđene člankom 16. stavkom 1. ovog Zakona za osobu koja nema vlastitih prihoda.
- (2) Ako korisnik ostvaruje prihod po bilo kojoj osnovi, osobna invalidnina utvrđuje se kao razlika između iznosa iz stavka 1. ovog članka i prosječnog prihoda ostvarenog u prethodna tri mjeseca prije podnošenja zahtjeva.

#### *Članak 46.*

Korisnik koji ostvaruje pravo na osobnu invalidninu ne može istodobno ostvariti pravo nadoplatka za pomoć i njegu.

#### *Članak 47.*

- (1) Ako roditelj osobe koja ostvaruje pravo na osobnu invalidninu koriste: porodni dopust, pravo na rad s polovicom radnog vremena radi njege teže tjelesno ili mentalno oštećenog djeteta, ako dijete dnevno boravi u predškolskoj, školskoj ili zdravstvenoj ustanovi ili domu socijalne zaštite, osobna invalidnina isplaćivat će se u iznosu od 150 % osnovice iz članka 16. stavka 1. ovog Zakona.
- (2) Ako osoba iz članka 56. ovog Zakona koristi stalni ili tjedni smještaj izvan vlastite obitelji ne može ostvariti pravo na osobnu invalidninu.



#### *Članak 48.*

Vrstu i stupanj tjelesnog ili mentalnog oštećenja, trajnu promjenu u zdravstvenom stanju odnosno radnu sposobnost iz članka 25., 37. i 44. ovog Zakona propisat će nadležni ministar.

### **7. Osposobljavanje za samostalan život i rad**

#### *Članak 49.*

Pravo na osposobljavanje za samostalan život i rad ima tjelesno ili mentalno oštećena ili psihički bolesna osoba pod uvjetima i na način određen propisom nadležnog ministra.

### **8. Skrb izvan vlastite obitelji**

#### *Članak 50.*

Skrb izvan vlastite obitelji obuhvaća sve oblike smještaja ili boravka u udomiteljskoj obitelji, u ustanovama socijalne zaštite (u daljnjem tekstu: ustanova), kao i one oblike smještaja ili boravka koje pruža vjerska zajednica, udruga i druga domaća i strana pravna i fizička osoba, kojima se korisniku osigurava stanovanje, prehrana, čuvanje, briga o zdravlju, odgoj i obrazovanje, psihosocijalna rehabilitacija, njega i druge potrebe.

#### *Članak 51.*

Socijalna skrb izvan vlastite obitelji ostvaruje se kao:

- stalan smještaj,
- tjedni smještaj,
- privremeni smještaj,
- cjelodnevni boravak i
- poludnevni smještaj.

#### *Članak 52.*

U sklopu stalnog smještaja osigurava se tijekom dužeg vremenskog razdoblja zadovoljenje životnih potreba kao što su: prehrana, odijevanje, održavanje osobne higijene, briga o zdravlju čuvanje, odgoj i obrazovanje, njega, radne aktivnosti, psihosocijalna rehabilitacija i korištenje slobodnog vremena.

#### *Članak 53.*

U sklopu tjednog smještaja osigurava se tijekom radnih dana zadovoljenje životnih potreba kao što su: stanovanje, prehrana, održavanje higijene, briga o zdravlju, čuvanje, odgoj i obrazovanje, njega, radne aktivnosti, psihosocijalna rehabilitacija, korištenje slobodnog vremena i organiziranje prijevoza.

#### *Članak 54.*

- (1) U sklopu cjelodnevnog boravka osigurava se zadovoljenje životnih potreba: boravak i prehrana, održavanje osobne higijene, briga o zdravlju, čuvanje, odgoj i obrazovanje, njega, radne aktivnosti, psihosocijalna rehabilitacija, korištenje slobodnog vremena, organiziranje prijevoza i druge potrebe.
- (2) U sklopu poludnevnog boravka osigurava se usluge iz stavka 1. ovog članka.

#### *Članak 55.*

U sklopu privremenog smještaja osigurava se: privremeni boravak, prehrana, hitna medicinska pomoć, nabavka prijeko potrebne odjeće i obuće, troškovi prijevoza u mjesto prebivališta u vlastitu ili udomiteljsku obitelj, dom socijalne zaštite ili drugu ustanovu.

#### *Članak 56.*

- (1) Skrb izvan vlastite obitelji osigurava se djeci bez roditelja, djeci koju roditelji zanemaruju ili zlorabe svoje roditeljske dužnosti, te djeci ili mlađim punoljetnicima s poremećajima u ponašanju.
- (2) Ako to interesi djeteta zahtijevaju, skrb izvan vlastite obitelji osigurava se djetetu čiji su roditelji zbog bolesti, neriješenog stambenog pitanja ili drugih nedaća nisu u mogućnosti privremeno brinuti o djetetu.

#### *Članak 57.*

Skrb izvan vlastite obitelji osigurava se tjelesno i mentalno oštećenoj osobi kad je to najsvrhovitije radi njihova čuvanja i odgoja, školovanja, osposobljavanja ili psihosocijalne rehabilitacije (poticanje perceptivno-motoričkih sposobnosti, poticanje kognitivnog razvoja, stimulacije ostatka vida, kretanja u prostoru, auditivnog treninga, služenja Brajevim pismom, neverbalne komunikacije i razvoja aktivnosti samoposluživanja), i to u obliku i na način koji odgovara njihovoj dobi, vrsti i stupnju njihova tjelesnog i mentalnog oštećenja.

#### *Članak 58.*

Skrb izvan vlastite obitelji osigurava se psihički bolesnoj osobi, osobi ovisnoj o alkoholu, drogi ili drugim opojnim sredstvima, kojoj nije potreban smještaj u bolnicu, a skrb joj se ne može pružiti u vlastitoj obitelji.

#### *Članak 59.*

- (1) Skrb izvan vlastite obitelji osigurava se odrasloj i starijoj osobi kojoj je zbog trajnih promjena u zdravstvenom stanju i nemoći prijeko potrebna stalna pomoć i njega druge osobe.
- (2) Skrb izvan vlastite obitelji iz stavka 1. ovog članka neće se osigurati osobi kojoj pomoć i njegu mogu pružiti članovi obitelji ili se pomoć i njega može osigurati na drugi način.
- (3) Skrb izvan vlastite obitelji osigurat će se osobi nesposobnoj za rad koja se nalazi u iznimno teškim životnim prilikama koje se ne mogu otkloniti primjenom drugih prava iz socijalne zaštite ili na drugi način.

#### *Članak 60.*

Nadležno tijelo socijalne zaštite odlučuje o izboru ustanove socijalne zaštite, odnosno podružnice ustanove za stalni smještaj osobe iz članka 57., 58. i 59. ovog Zakona ovisno o psihičkim i tjelesnim sposobnostima korisnika, njegovim materijalnim mogućnostima, kulturnim navikama, prirodnom okruženju i drugim prilikama u kojima je korisnik živio prije smještaja, popunjenosti kapaciteta raspoloživih domova socijalne zaštite i o vrstama usluga koje on pruža.

#### *Članak 61.*

- (1) Korisnici iz članka 56. i 59. ovog Zakona ostvaruju skrb izvan vlastite obitelji na temelju rješenja nadležnog tijela socijalne zaštite, osim u hitnim slučajevima.
- (2) Ako je korisnik iz stavka 1. ovog članka smješten zbog hitnosti, nadležno tijelo socijalne zaštite dužno je donijeti rješenje o smještaju u roku 8. dana.

- (3) Odrasla osoba iz članka 57. i 59. ovog Zakona ostvaruje smještaj u dom socijalne zaštite na temelju zasebnog ugovora o smještaju.
- (4) Iznimno od stavka 3. ovog članka odrasla osoba iz članka 59. ovog Zakona može se smjestiti u dom socijalne zaštite i rješenjem nadležnog tijela socijalne zaštite pod uvjetima i na način propisan ovim Zakonom.

#### *Članak 62.*

- (1) Prijem i otpuštanje korisnika socijalne skrbi u ustanovama socijalne zaštite obavlja se na način propisan pravilnikom kojeg donosi ustanova.
- (2) Ustanova je obvezna primiti korisnika kojeg uputi nadležno tijelo socijalne zaštite.
- (3) Iznimno od stavka 2. ovog članka ustanova može uskratiti prijem korisnika socijalne skrbi u slučaju popunjenost; kapaciteta, kao i u slučaju da s obzirom na svoju djelatnost nije moguće pružiti odgovarajuće usluge korisniku.

#### *Članak 63.*

Ako je daljnji korisnikov boravak u ustanovi postao nemoguć, zbog promjena u psihofizičkim osobinama i nepostojanju uvjeta za odgovarajuću skrb, ustanova je obvezna najmanje tri mjeseca prije otpuštanja korisnika obavijestiti nadležno tijelo socijalne zaštite koje je i donijelo odluku o smještaju radi smještaja u drugu ustanovu ili radi promjene oblika socijalne skrbi.

#### *Članak 64.*

- (1) Cijenu usluge utvrđuje osnivač ustanove.
- (2) Cijenu usluge kojoj je osnivač Županija Posavska utvrđuje Vlada, ovisno o vrsti smještaja, pruženim uslugama, te kategoriji ustanove na prijedlog nadležnog Ministra.
- (3) Troškove smještaja izvan vlastite obitelji plaća korisnik, roditelj, skrbnik ili srodnik koji je suglasno Zakonu o obiteljskim odnosima obavezan uzdržavati tu osobu, odnosno fizička ili pravna osoba koja je preuzela obvezu plaćanja troškova smještaja.
- (4) Ako je dijete korisnik stalnog smještaja, u smislu stavka 3. ovog članka, a ima redovite mjesečne prihode, sudjeluje u plaćanju cijene smještaja do visine od 65 % tih prihoda.
- (5) Dijete svojom imovinom ne sudjeluje u plaćanju cijene smještaja.

#### *Članak 65.*

- (1) Odrasla osoba smještena rješenjem nadležnog tijela socijalne zaštite dužna je plaćati cijenu smještaja svojim prihodima i novčanim sredstvima.
- (2) Ako su prihodi smještene osobe iz stavka. ovog članka veći od cijene smještaja razliku zadržava korisnik.
- (3) Korisnik smještaja iz stavka 1. ovog članka čiji prihodi i novčana sredstva nisu dostatna za plaćanje cijene smještaja dužan je u svrhu plaćanja otuđiti svoju imovinu koja ne služi članovima njegove obitelji za podmirenje osnovnih životnih potreba.
- (4) Ako sredstva korisnika iz stavka 1. i 3. ovog članka nisu dostatna za plaćanje cijene smještaja, razlika između cijene smještaja i tih sredstava tereti sredstva nadležnog ministarstva.
- (5) Ukoliko potrebna sredstva za smještaj korisnika u ustanovu terete sredstva nadležnog ministarstva, nadležno tijelo socijalne zaštite koje donosi rješenje o smještaju dužno je prethodno pribaviti suglasnost za smještaj od nadležnog ministarstva.
- (6) Cijenu usluga i način plaćanja skrbi izvan vlastite obitelji za korisnika kojem je to pravo priznato rješenjem nadležnog tijela socijalne zaštite u dom socijalne zaštite, kojeg osnivač

nije Županija Posavska, može se utvrditi i ugovorom kojeg izravno sklopi nadležno ministarstvo i osnivač doma.

- (7) Sudjelovanje i način plaćanja korisnika i drugih obveznika uzdržavanja u plaćanju cijene smještaja u ustanovu, odnosno troškova skrbi izvan vlastite obitelji iz stavka 1., 3., 4. i 5. ovoga članka propisat će nadležni ministar.
- (8) Pri utvrđivanju prihoda iz stavka 1. i 3. ovog članka iznos prihoda umanjuje se za obvezu korisnika za uzdržavanje nekog od članova obitelji.

#### *Članak 66.*

Skrb izvan vlastite obitelji može se pružiti na zahtjev ili uz pristanak korisnika ili njegovog zakonskog zastupnika, ako posebnim propisom nije drugačije uređeno.

#### *Članak 67.*

Nadležno tijelo socijalne zaštite koje je smjestilo korisnika izvan vlastite obitelji prati prilike u kojima živi korisnik i u tu svrhu dužno ga je obići najmanje jednom u godišnje.

### **9. Druge pomoći**

#### *Članak 68.*

Nadležno tijelo socijalne zaštite može odobriti: pomoć u prehrani, pomoć za odjeću i obuću, pomoć za osobne potrebe korisnika stalnog smještaja, podmirenje pogrebnih troškova, podmirenje troškova ogrjeva, a pod uvjetom i na način uređen propisom nadležnog ministra.

## **IV. USTANOVE SOCIJALNE ZAŠTITE**

#### *Članak 69.*

Ustanove socijalne zaštite su:

- (1) centar za socijalni rad,
- (2) dom socijalne zaštite,
- (3) centar za pomoć i njegu.

#### *Članak 70.*

- (1) Ustanove socijalne zaštite upisuju se u sudski registar i upisnik ustanova socijalne zaštite koje vodi ministarstvo nadležno za poslove socijalne zaštite.
- (2) Sadržaj upisnika ustanova socijalne zaštite propisat će nadležni ministar.
- (3) Na ustanove socijalne zaštite primjenjuju se odredbe Zakona o ustanovama, ako ovim Zakonom nije drugačije određeno.

### **1. Centar za socijalni rad**

#### *Članak 71.*

- (1) Centar za socijalni rad je javna ustanova.
- (2) Centar za socijalni rad osniva općina ili Županija, sukladno Zakonu o ustanovama.
- (3) Centar za socijalni rad se osniva za područje jedne ili više općina na području Županije.

#### *Članak 72.*

- (1) Centar za socijalni rad na temelju javnih ovlasti:
  1. rješava u prvom stupnju o pravima iz socijalne zaštite, obiteljsko-pravne i kazneno-pravne zaštite i drugim pravima u skladu s posebnim zakonom,
  2. provodi ovrhu svojih rješenja,

3. vodi propisane očevidnike,
  4. izdaje uvjerenja i druge potvrde,
  5. daje podatke o obiteljskim prilikama te mišljenja i prijedloge u sudskim postupcima koji se odnose na obiteljsko pravnu i kaznenopravnu zaštitu,
  6. sudjeluje kao stranka ili umiješač pred sudom i drugim državnim tijelima kada se radi o zaštiti osobnih interesa djece i drugih članova obitelji koji se ne mogu brinuti sami o sebi ni o svojim pravima i interesima,
  7. obavlja nadzor nad udomiteljskim obiteljima.
- (2) Centar za socijalni rad na temelju javnih ovlasti može obavljati i poslove zbrinjavanja djece odbjeglih iz obitelji ili ustanove, provoditi odgojne mjere nad djecom s poremećajima u ponašanju izvan vlastite obitelji ili s boravkom u obitelji.
- (3) Osim javnih ovlasti iz stavka 1. i 2. ovog članka Centar za socijalni rad obavlja i druge stručne poslove:
- a. potiče, organizira i provodi aktivnosti sa svrhom sprečavanja i suzbijanja socijalnih, obiteljskih i osobnih problema,
  - b. obavlja stručno-analitičke poslove,
  - c. potiče i razvija samopomoć, dobrosusjedsku pomoć, dobrovoljni rad, dobrotvorne i druge djelatnosti,
  - d. obavlja poslove savjetovaništva za probleme braka i obitelji, odgoja djece, posvojenja, sudjeluje u suzbijanju ovisnosti o alkoholu, drogama ili drugim opojnim sredstvima,
  - e. predlaže mjere unapređenja politike socijalne zaštite,
  - f. predlaže, potiče i usklađuje druge aktivnosti u području socijalne zaštite na lokalnoj razini,
  - g. obavlja druge poslove utvrđene zakonom i statutom Centra za socijalni rad.

#### *Članak 73.*

- (1) Ako je na prostoru Županije osnovano više centara za socijalni rad može se odrediti da u postupcima koji se odnose na brak i odnose u braku, roditeljsku skrb, skrbništvo, posvojenje, poslove savjetovaništva, skrbi izvan vlastite obitelji, stručno analitičke i druge poslove obavlja jedan od centara za socijalni rad, kojeg propisom određuje nadležni ministar.
- (2) Odredbe stavka 1. ovog članka osobito se odnose na one slučajeve kada je za obavljanje pojedinih poslova neophodno profesionalno obrazovanje, stručnost i dugogodišnja praksa djelatnika iz područja socijalne zaštite.

#### *Članak 74.*

- (1) Centar za socijalni rad započet će s radom kada se na temelju rješenja iz članka 71. ovog Zakona upiše u sudski registar i upisnik ustanova socijalne zaštite.
- (2) Uvjete glede prostora, opreme, broja stručnih i drugih djelatnika centra za socijalni rad propisat će nadležni ministar.

#### *Članak 75.*

- (1) Centrom za socijalni rad upravlja ravnatelj i Upravno vijeće.
- (2) Ravnatelj ima ovlasti određene zakonom, rješenjem o osnivanju, odnosno statutom centra.
- (3) Ravnatelja centra za socijalni rad imenuje Upravno vijeće, na temelju javnog natječaja uz suglasnost nadležnog ministra.
- (4) Za ravnatelja centra za socijalni rad može biti imenovana osoba koja je državljanin BiH. a ima visoku stručnu spremu, najmanje tri godine radnog iskustva na stručnim poslovima u djelatnosti socijalne zaštite i položen stručni ispit.

- (5) Mandat ravnatelja centra za socijalni rad traje četiri godine, a ista osoba može se ponovo imenovati za ravnatelja.
- (6) Ravnatelja centra za socijalni rad razrješuje nadležno tijelo pod uvjetima i na način određen Zakonom o ustanovama, a na prijedlog nadležnog ministra u slučajevima ako na bilo koji način onemogućuje ostvarenje prava iz djelokruga centra za socijalni rad.
- (7) Upravno vijeće centra za socijalni rad čine:
  - tri (3) predstavnika osnivača,
  - jedan (1) stručni djelatnik centra za socijalni rad kojeg predlaže njegovo stručno vijeće,
  - jedan (1) predstavnik ministarstva nadležnog za poslove socijalne zaštite.
- (8) Način imenovanja, odnosno izbora članova, trajanje mandata, nadležnosti i naknada za rad članova Upravnog vijeća utvrđuje se aktom o osnivanju, odnosno statutom centra za socijalni rad.

#### *Članak 76.*

- (1) Centar za socijalni rad ima stručno vijeće.
- (2) Stručno vijeće čine svi djelatnici centra za socijalni rad.
- (3) Stručno vijeće raspravlja i daje ravnatelju mišljenje i prijedloge o:
  - stručnim pitanjima koja se odnose na utvrđenu djelatnost u sklopu nadležnosti utvrđenih zakonom i drugim propisima,
  - ustroju centra za socijalni rad,
  - najsloženijim stručnim pitanjima vezanim za ostvarivanje prava i drugih djelatnosti
  - centara za socijalni rad u pojedinim slučajevima,
  - potrebi dodatnog stručnog usavršavanja,
  - drugim pitanjima utvrđenim statutom centra za socijalni rad.

#### *Članak 77.*

- (1) Centar za socijalni rad ima statut kojim se uređuje ustroj centra, tijela, njihova nadležnost i način odlučivanja, te druga pitanja važna za obavljanje djelatnosti.
- (2) Statut centra za socijalni rad donosi Upravno vijeće na prijedlog ravnatelja, uz prethodnu suglasnost nadležnog ministarstva.

#### *Članak 78.*

- (1) Centar za socijalni rad dužan je voditi na propisan način evidenciju i dokumentaciju o korisniku i o obavljanju djelatnosti iz članka 72. ovoga Zakona, te o tome dostavljati izvješća nadležnom ministarstvu.
- (2) Sadržaj i način vođenja evidencije i dokumentacije, te način i rokove za dostavu izvješća iz stavka 1. ovoga članka propisuje nadležni ministar.

## **2. Dom socijalne zaštite**

#### *Članak 79.*

- (1) Dom socijalne zaštite je javna ustanova, a osniva se za obavljanje skrbi izvan vlastite obitelji, i to kao:
  - a) dom za djecu (za djecu bez roditelja ili koju roditelji zanemaruju ili zlorabe svoje roditeljske dužnosti, ili je to iz drugih razloga u djetetovu interesu, za djecu s poremećajima u ponašanju, tjelesno, mentalno ili višestruko oštećenu ili psihički bolesnu djecu, te djecu ovisnike o drogama ili drugim opojnim sredstvima),
  - b) dom za odrasle osobe (za tjelesno, mentalno ili višestruko oštećene ili psihički bolesne odrasle osobe, ovisnike o alkoholu, drogama ili drugim opojnim sredstvima, te starije i nemoćne osobe),

- c) dom za djecu i odrasle -žrtve obiteljskog nasilja.
- (2) Vrstu doma za djecu ili doma za odrasle osobe, njihovu djelatnost, kao i uvjete glede prostora, opreme, stručnih i drugih djelatnika propisat će nadležni ministar.

#### *Članak 80.*

Domovi socijalne zaštite osniva se u skladu s potrebama koje za određeno područje utvrdi nadležno Ministarstvo.

#### *Članak 81.*

- (1) Dom socijalne zaštite može osnovati Vlada Županija Posavska na prijedlog nadležnog ministarstva.
- (2) Nadležno ministarstvo nakon odluke o osnivanju doma, donosi rješenje o osnivanju.
- (3) Rješenje o osnivanju doma iz stavka 1. ovog članka utvrdit će sadržaj rada i djelatnost doma.

#### *Članak 82.*

- (1) Općina, vjerska zajednica, udruga i druga domaća i strana, fizička i pravna osoba može osnovati dom socijalne zaštite pod uvjetima i na način predviđen Zakonom o ustanovama i ovim Zakonom.
- (2) Osobe iz stavka 1. ovog članka dužne su od nadležnog ministarstva zatražiti ocjenu sukladnosti odluke, sporazuma odnosno ugovora o osnivanju sa Zakonom.
- (3) Ministarstvo nadležno za poslove socijalne zaštite može na temelju javnog natječaja dati koncesiju osobama iz stavka 1. ovog članka da djelatnost obavljaju u objektu u vlasništvu Županije Posavske.

#### *Članak 83.*

- (1) Ministarstvo nadležno za poslove socijalne zaštite na zahtjev osoba iz članka 82., stavka 1. ovog Zakona, rješenjem utvrđuje da je odluka o osnivanju te drugi opći akti doma sukladni Zakonu i posebnim propisima, a posebice da su ispunjeni uvjeti glede prostora, opreme, stručnih i drugih djelatnika, te zdravstveni i ekološki uvjeti.
- (2) Rješenje iz stavka 1. ovog članka donosi se na temelju nalaza povjerenstva kojeg u tu svrhu imenuje nadležni ministar.
- (3) Rješenje iz stavka 1. ovog članka nadležni ministar dužan je donijeti u roku od 30 dana od dana podnošenja zahtjeva.
- (4) Protiv rješenja iz stavka 1. ovog članka nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor. Dom socijalne zaštite može početi s radom po pribavljenom konačnom rješenju iz stavka 1. ovog članka i nakon upisa u sudski registar i upisnik ustanova socijalne zaštite.

#### *Članak 84.*

- (1) Osobe iz članka 82. ovog Zakona, dužne su najmanje 6 mjeseci prije donošenja odluke o prestanku rada doma, o tome izvijestiti nadležno ministarstvo i korisnike, odnosno njihove zakonske zastupnike.
- (2) U roku iz stavka 1. ovog članka osnivač je dužan korisniku koji je smješten na temelju ugovora, sporazumno s njim odnosno njegovim zakonskim zastupnikom osigurati drugi primjereni smještaj.
- (3) Ako je korisnik smješten u dom na temelju rješenja centra za socijalni rad osnivač je, u suradnji s centrom za socijalni rad, korisnikom, odnosno njegovim zakonskim

zastupnikom dužan u roku iz stavka 1. ovog članka korisniku osigurati drugi primjereni smještaj.

- (4) Ako po isteku roka iz stavka 1. ovog članka u domu socijalne zaštite još uvijek smješteno više od 10 korisnika objekt i opremu preuzima, bez naknade osnivaču, ministarstvo nadležno za poslove socijalne zaštite koje će skrbiti o korisnicima dok se njihov smještaj ne riješi na drugi način, a najduže do 6 mjeseci.
- (5) Ministarstvo nadležno za poslove socijalne zaštite može svojom odlukom odrediti da poslove skrbi o korisnicima iz stavka 4, ovog članka obavlja odgovarajuća ustanova socijalne zaštite čije osnivač Županija Posavska, odnosno općine u njenom sastavu.

#### *Članak 85.*

- (1) Domom socijalne zaštite upravlja Upravno vijeće, kojeg imenuje osnivač.
- (2) Upravno vijeće doma socijalne zaštite čine:
  - a) tri (3) predstavnika osnivača,
  - b) jedan (1) stručni djelatnik zaposlen u domu i
  - c) jedan (1) korisnik doma, odnosno njegov roditelj ili skrbnik.
- (3) Način imenovanja, odnosno izbora članova, trajanje mandata i nadležnosti upravnog vijeća utvrđuje se aktom o osnivanju odnosno statutom doma.
- (4) Visinu naknade za rad članova upravnog vijeća doma, kojeg je osnivač Županija Posavska, utvrđuje nadležni ministar.

#### *Članak 86.*

- (1) Voditelj doma socijalne zaštite je i ravnatelj.
- (2) Ravnatelj doma na temelju javnog natječaja imenuje upravno vijeće.
- (3) Ravnatelj doma kojeg je osnivač Županija Posavska, može biti državljanin BiH kojeg na temelju javnog natječaja imenuje upravno vijeće uz prethodnu suglasnost nadležnog ministra.
- (4) Mandat ravnatelja traje četiri godine, a ista osoba može se ponovno imenovati za ravnatelja.
- (5) Ravnatelja iz stavka 2. ovog članka razrješuje upravno vijeće, a ravnatelja iz stavka 3. ovog članka razrješuje upravno vijeće uz prethodnu suglasnost nadležnog ministra, pod uvjetima i na način kako je utvrđeno zakonom, aktom o osnivanju ili statutom doma socijalne zaštite.
- (6) Ovlasti ravnatelja doma socijalne zaštite utvrdit će se aktom o osnivanju, odnosno statutom doma.

#### *Članak 87.*

- (1) Za ravnatelja doma socijalne zaštite može biti imenovana osoba koja ima visoku stručnu spremu i najmanje tri godine radnog iskustva u djelatnosti socijalne zaštite ili u drugoj društvenoj djelatnosti.
- (2) Iznimno, za ravnatelja doma iz stavka 1. ovog članka može biti imenovana osoba koja ima višu stručnu spremu, najmanje pet godina radnog iskustva u djelatnosti socijalne zaštite i najmanje trogodišnje iskustvo u voditeljskim poslovima.

#### *Članak 88.*

- (1) Dom socijalne zaštite ima stručno vijeće.
- (2) Stručno vijeće čine svi stručni djelatnici doma socijalne zaštite.
- (3) Stručno vijeće sudjeluje u utvrđivanju plana i programa rada doma socijalne zaštite, prati njegovo ostvarivanje, raspravlja i odlučuje o stručnim pitanjima rada, potiče i promiče



stručni rad te obavlja i druge stručne poslove utvrđene zakonom, aktom o osnivanju i statutom doma socijalne zaštite.

#### *Članak 89.*

- (1) Dom socijalne zaštite ima statut kojim se uređuje ustroj doma, tijela, njihova nadležnost i način odlučivanja, te druga pitanja od značenja za obavljanje djelatnosti i poslovanje doma.
- (2) Statut doma socijalne zaštite donosi upravno vijeće, uz suglasnost s osnivačem.

#### *Članak 90.*

- (1) Dom socijalne zaštite dužan je voditi evidenciju i dokumentaciju o korisniku, vrstama usluga i drugim pitanjima važnim za rad doma i o tome dostavljati izvješće nadležnom ministarstvu.
- (2) Propis o vođenju evidencije i dokumentacije, te način i rokove za dostavu izvješća iz stavka 1. ovog članka donosi nadležni ministar.

#### *Članak 91.*

- (1) Općina, vjerska zajednica, udruga i druga domaća i strana pravna osoba koja pruža skrb izvan vlastite obitelji iz članka 52. ovog Zakona za najviše 10 korisnika pod uvjetima i na način utvrđen ovim Zakonom i propisom nadležnog ministra, može obavljati ovu djelatnost i bez osnivanja doma.
- (2) Za pružanje socijalne zaštite iz stavka 1. ovog članka odobrenje daje nadležno ministarstvo.

### **3. Centar za pomoć i njegu**

#### *Članak 92.*

Centar za pomoć i njegu je ustanova koja se osniva za pružanje svih ili pojedinih usluga, koje obuhvaćaju:

- organiziranje prehrane (nabavka i dostava gotovih obroka u kuću, odnosno nabavka živežnih namjernica, pomoć u pripremanju obroka, pranje posuđa i sl.),
- obavljanje kućnih poslova (pospremanje stana, donošenje vode, ogrjeva i slično, organiziranje pranja i glačanja rublja, nabava lijekova i drugih potrepština),
- održavanje osobne higijene (pomoć u oblačenju i svlačenju, u kupanju, i obavljanju drugih higijenskih potreba),
- zadovoljenje drugih svakodnevnih potreba.

#### *Članak 93.*

Centar za pomoć i njegu može osnovati općina, vjerska zajednica, udruga i druga domaća i strana pravna i fizička osoba.

#### *Članak 94.*

- (1) Centar za pomoć i njegu može se osnovati kada su ispunjeni svi uvjeti glede prostora, opreme, stručnih i drugih djelatnika i drugi uvjeti utvrđeni zakonom.
- (2) Uvjete glede prostora, opreme, stručnih i drugih djelatnika propisuje nadležni ministar.

#### *Članak 95.*

- (1) Ministarstvo nadležno za poslove socijalne zaštite rješenjem utvrđuje da su ispunjeni svi uvjeti glede prostora, opreme, stručnih i drugih djelatnika za osnivanje centra za pomoć i njegu.

- (2) Rješenje iz stavka 1. ovog članka nadležno ministarstvo dužno je donijeti u roku od 30 dana od dana podnošenja zahtjeva.
- (3) Protiv rješenja iz stavka 1. ovog članka pod nositelj zahtjeva ima pravo podnijeti žalbu pred nadležnim sudom u roku od 30 dana.
- (4) Centar za pomoć i njegu može početi s radom po pribavljenom konačnom rješenju iz stavka 1. ovog članka i nakon upisa u sudski registar i upisnik ustanova socijalne zaštite.

#### *Članak 96.*

- (1) Centrom za pomoć i njegu upravlja i vodi ravnatelj.
- (2) Ravnatelj centra za pomoć i njegu kojeg je osnivač Županija Posavska, odnosno općina, može biti državljanin BiH. kojeg na temelju javnog natječaja imenuje osnivač.
- (3) Ovlasti ravnatelja centra za pomoć i njegu utvrdit će se aktom o osnivanju i statutom centra.

#### *Članak 97.*

- (1) Centar za pomoć i njegu ima statut kojim se uređuje ustroj centra, tijela centra, njihova nadležnost i način odlučivanja, te druga pitanja od značenja za obavljanje djelatnosti i poslovanje centra.
- (2) Statut centra za pomoć i njegu, u suglasnosti s osnivačem, donosi ravnatelj.

#### *Članak 98.*

- (1) Centar za pomoć i njegu na propisan način vodi evidenciju i dokumentaciju o korisniku, vrstama usluga i drugim pitanjima važnim za rad centra i o tome podnosi izvješća nadležnom Ministarstvu.
- (2) Propis o vođenju evidencije i dokumentacije te načine i rokove za dostavu izvješća iz stavka 1. ovog članka donosi nadležan Ministar.

#### *Članak 99.*

- (1) Ako općina, vjerska zajednica, udruga i druga domaća i strana pravna i fizička osoba pruža skrb centra za pomoć i njegu iz članka 91. ovog Zakona za najviše 10 korisnika pod uvjetom i na način određen ovim Zakonom i propisom nadležnog ministra može obavljati ovu djelatnost i bez osnivanja centra za pomoć i njegu.
- (2) Za pružanje skrbi iz stavka 1. ovog članka nadležno ministarstvo daje odobrenje.

## V. UDOMITELJSKA OBITELJ

#### *Članak 100.*

- (1) Udomiteljska obitelj može biti obitelj koja ima stambene, socijalne i druge uvjete koji omogućavaju smještenoj osobi primjereno stanovanje, pravilnu ishranu, učenje, odmor, zadovoljenje drugih potreba i interesa i humano se odnosi prema korisniku.
- (2) U jednoj udomiteljskoj obitelji može biti smješteno najviše 5 osoba.
- (3) Uvjete iz stavka 1. ovog članka ocjenjuje centar za socijalni rad prema mjestu prebivališta udomitelja.

#### *Članak 101.*

- (1) Član udomiteljske obitelji koji preuzima brigu o smještenoj osobi (u daljnjem tekstu: udomitelj) mora biti državljanin BiH., psihički i tjelesno zdrav i imati sposobnosti potrebne za zaštitu, čuvanje, njegu, odgoj i zadovoljenje drugih potreba smještene osobe.

- (2) Iznimno udomitelj može biti i strani državljanin ako je to od osobite koristi za smještenu osobu uz prethodno odobrenje nadležnog ministarstva.
- (3) Centar za socijalni rad dužan je putem seminara ili pojedinačnim radom upoznati udomitelja sa svojevrsnim potrebama i osobinama smještene osobe te davati stručne upute kako skrbiti o smještenoj osobi.

#### *Članak 102.*

Udomiteljska obitelj ne može biti obitelj:

- u kojoj je udomitelju ili drugom članu obitelji oduzeto pravo na roditeljsku skrb,
- u kojoj su poremećeni obiteljski odnosi,
- u kojoj je udomitelj ili drugi član obitelji osoba društveno neprihvatljivog ponašanja,
- u kojoj je zbog mentalnih oštećenja ili bolesti udomitelja ili kojeg člana obitelji bilo ugroženo zdravlje ili drugi interesi smještene osobe.

#### *Članak 103.*

- (1) Osobe se smješta u udomiteljsku obitelj na području centra za socijalni rad koji odlučuje o smještaju.
- (2) Iznimno iz stavka 1. ovog članka, ako je to od osobite dobrobiti za osobu, udomiteljska obitelj može biti na području drugog centra za socijalni rad.
- (3) U slučaju iz stavka 2. ovog članka centar za socijalni rad koji odlučuje o smještaju dužan je surađivati s centrom za socijalni rad na čijem području udomiteljska obitelj ima prebivalište.
- (4) Ako se osoba smješta u udomiteljsku obitelj izvan njegova područja prebivališta, odluku o smještaju, prestanku smještaja i poduzimanju drugih mjera dostavit će se centru za socijalni rad na čijem je području udomiteljska obitelj.

#### *Članak 104.*

- (1) Centar za socijalni rad sklapa ugovor sa udomiteljem koji prestaje donošenjem odluke o prestanku smještaja.
- (2) Ugovorom iz stavka 1. ovog članka pobliže će se utvrditi međusobni odnosi između centra za socijalni rad i udomitelja, te obveze udomitelja, te obveze udomitelja prema smještenoj osobi.
- (3) Centar za socijalni rad, na čijem je području udomiteljska obitelj, prati prilike u kojima smještena osoba živi.
- (4) Udomitelj je dužan u izvršavanju svojih obveza postupati po uputama centra za socijalni rad.

#### *Članak 105.*

- (1) Udomitelj ima pravo na mjesečnu naknadu.
- (2) Visina naknade iz stavka 1. ovog članka s obzirom na dob i potrebe korisnika odlukom utvrđuje nadležni ministar.
- (3) Naknada iz stavka 1. ovog članka ne smatra se plaćom niti drugim prihodom koji podliježe obračunavanju i plaćanju poreza za udomitelja u čiju je obitelj smješteno do pet osoba.

#### *Članak 106.*

Centar za socijalni rad koji je odlučio o smještaju maloljetne osobe u udomiteljsku obitelj dužan je brinuti se da se ostvare uvjeti za što brži povratak maloljetne osobe u vlastitu obitelj ili njezino posvojenje ako je to u najboljem interesu djeteta.

## VI. NADLEŽNOST I POSTUPAK

### *Članak 107.*

U rješavanju o pravima iz socijalne zaštite iz nadležnosti centara za socijalni rad primjenjuju se odredbe Zakona o upravnom postupku i metode stručnog socijalnog rada, ako ovim Zakonom nije drugačije uređeno.

### *Članak 108.*

- (1) O pravima iz socijalne zaštite koja se ostvaruju na osnovi članka 7. ovoga Zakona rješava u prvom stupnju upravno tijelo jedinice lokalne samouprave.
- (2) Jedinice lokalne samouprave mogu poslove iz članka 7. ovoga Zakona povjeriti centru za socijalni rad koji provodi postupak sukladno članku 107. ovoga Zakona.

### *Članak 109.*

- (1) Ako centar za socijalni rad rješava o pravima koja utvrđuje i osigurava jedinica lokalne samouprave, međusobna prava, obveze i odgovornost centara za socijalni rad i jedinice lokalne samouprave, utvrdit će se ugovorom sklopljenim između nadležnog tijela jedinice lokalne samouprave i centra za socijalni rad uz prethodnu suglasnost nadležnog ministarstva.
- (2) Centar za socijalni rad dužan je sklopiti ugovor s nadležnim tijelom lokalne samouprave ako su osigurali u većem iznosu pomoć koju osigurava Županija Posavska.

### *Članak 110.*

- (1) Za odlučivanje o ostvarivanju prava iz socijalne zaštite mjesno je nadležan centar za socijalni rad osnovan na području na kojem stranka ima prebivalište.
- (2) Ako stranka nema utvrđeno prebivalište u Županiji Posavskoj, mjesna nadležnost određuje se prema mjestu uobičajenog boravišta stranke.
- (3) Ako stranka nema mjesto uobičajenog boravišta, postupak za ostvarivanje prava iz socijalne zaštite provodi Centar za socijalni rad osnovan za područje na kojem stranka ima privremeno prebivalište, odnosno na kojem se zatekne.

### *Članak 111.*

- (1) Mjesna se nadležnost centra za socijalni rad ne mijenja smještajem osobe izvan vlastite obitelji.
- (2) Ako se izmjene okolnosti na osnovi kojih je po ovom Zakonu bila određena mjesna nadležnost centra za socijalni rad, postupak, s obzirom na izmijenjene okolnosti nastavlja nadležni centar.

### *Članak 112.*

- (1) Mjesna se nadležnost centra za socijalni rad određuje prema prebivalištu odnosno boravištu roditelja.
- (2) Za dijete čiji roditelji žive odvojeno mjesna se nadležnost centra za socijalni rad određuje prema prebivalištu, odnosno boravištu roditelja kod kojeg je dijete smješteno odlukom centra za socijalni rad ili suda.
- (3) Do donošenja odluke iz stavka 2. ovog članka mjesna je nadležan centar za socijalni rad prema prebivalištu, odnosno boravištu roditelja kod kojeg dijete živi.
- (4) Ako je roditeljima koji žive odvojeno oduzeto pravo na čuvanje i odgoj djeteta ili je dijete povjereno na čuvanje i odgoj drugoj osobi ili domu socijalne zaštite za dijete je mjesno

nadležan centar za socijalni rad prema prebivalištu, odnosno boravištu roditelja koji sam ili u većoj mjeri izvršava ostale sadržaje roditeljske skrbi.

- (5) Mjesna nadležnost centara za socijalni rad za dijete ne mijenja se ako je roditeljima oduzeto roditeljsko pravo, osim u slučajevima posvojenja.

#### *Članak 113.*

- (1) Za odlučivanje o ostvarivanju socijalne zaštite osobe koja se zbog elementarnih nepogoda ili sličnih razloga našla izvan mjesta svog prebivališta, dok se ne ostvare uvjeti za njezin povratak, mjesno je nadležan centar za socijalni rad na čijem se području osoba zatekla.
- (2) Centar za socijalni rad iz stavka 1. ovog članka mjesno je nadležan i za ostvarivanje socijalne zaštite djeteta koje se zatekne bez nadzora roditelja ili drugih odraslih osoba izvan mjesta svog prebivališta, kao i drugih osoba koje nisu u stanju brinuti se o sebi, a zatekne se izvan svog prebivališta.

#### *Članak 114.*

- (1) Ako nadležni centar za socijalni rad zbog izuzeća stručnog djelatnika ili ravnatelja ne može postupati, obavijestit će o tome nadležno ministarstvo, koji će odrediti a u tom slučaju postupa drugi centar za socijalni rad.
- (2) O izuzeću ravnatelja centra za socijalni rad, kao i o istodobnom izuzeću ravnatelja i stručnih djelatnika u istom postupku odlučuje nadležno ministarstvo.

#### *Članak 115.*

- (1) O sukobu mjesne nadležnosti između centara za socijalnu skrb odlučuje nadležno ministarstvo.
- (2) Ako nastane sukob o mjesnoj nadležnosti, Centar za socijalni rad koji je započeo postupak dužan je obaviti radnje u postupku koje ne trpe odgodu.

#### *Članak 116.*

- (1) Postupak za ostvarivanje prava iz socijalne skrbi pokreće se na zahtjev stranke, njezinog bračnog druga, punoljetnog djeteta, roditelja, skrbnika ili udomitelja.
- (2) Centar za socijalni rad pokrenut će postupak po službenoj dužnosti kad utvrdi ili sazna da je s obzorom na postojeće činjenično stanje radi zaštite stranke potrebno pokrenuti postupak radi priznavanja prava.
- (3) Pri pokretanju postupka po službenoj dužnosti centar za socijalni rad uzima u obzir obavijesti drugih članova obitelji, građana, ustanova, udruga, vjerskih zajednica i upozorenja državnih i drugih tijela.

#### *Članak 117.*

- (1) Centar za socijalni rad dužan je tijekom postupka za ostvarivanje prava iz sustava socijalne zaštite izraditi plan i utvrditi svrhu koja se njime želi postići te poduzeti određene radnje da se osoba u nepovoljnom stanju osposobi za brigu o sebi i članovima obitelji.
- (2) Pri donošenju plana centar za socijalni rad surađuje s osobom koja se obratila za pomoć i članovima njezine obitelji.
- (3) Pri izboru prava iz socijalne zaštite centar za socijalni rad uzima u obzir i odnose u obitelji, nastojeći da te odnose učvrsti i razvije u pozitivnom smislu.

#### *Članak 118.*

- (1) Ako je u postupku ostvarivanja prava iz socijalne zaštite potrebno ocijeniti radnu sposobnost, odnosno postojanje trajnih ili privremenih promjena u zdravstvenom stanju te vrstu i stupanj tjelesnog i mentalnog oštećenja centar za socijalni rad zatražit će nalaz i mišljenje tijela vještačenja.
- (2) Ako se žalbom pobija prvostupanjsko rješenje o ostvarivanju prava iz socijalne zaštite, a u svezi s nalazom i mišljenjem tijela vještačenja u prvom stupnju, ministarstvo nadležno za poslove socijalne zaštite dužno je prije donošenja rješenja o žalbi pribaviti nalaz i mišljenje tijela vještačenja u drugom stupnju.
- (3) Tijelo vještačenja iz stavka 1. i 2. ovoga članka osniva ministar nadležan za poslove socijalne zaštite.
- (4) Sastav i način rada tijela vještačenja iz stavka 3. ovoga članka, sadržaj potrebne medicinske dokumentacije, sadržaj nalaza i mišljenja i obrasce za postupanje tijela vještačenja propisat će nadležni ministar.
- (5) Ako su radnu sposobnost, odnosno postojanje trajnih ili privremenih promjena u zdravstvenom stanju te vrstu i stupanj tjelesnog i mentalnog oštećenja prethodno utvrdila tijela vještačenja zdravstva, mirovinskog i invalidskog osiguranja, obrazovanja, odnosno druga nadležna tijela vještačenja prema posebnim propisima, riješit će se na temelju nalaza i mišljenja tih tijela.

#### *Članak 119.*

- (1) U ispitnom postupku potrebno je uzeti u obzir zdravstveno stanje, odnosno tjelesne mogućnosti stranke, po potrebi neposredno pribavljati potrebne isprave, te uzimati izjavu stranke ili održati usmenu raspravu u domu stranke i na drugi način olakšati joj sudjelovanje u postupku.
- (2) Centri za socijalni rad dužni su, ako to priroda slučaja zahtijeva, međusobno surađivati, te dostavljati podatke o obiteljskim prilikama i ostvarenim pravima samca ili članova obitelji, kao i o drugim bitnim činjenicama i okolnostima.

#### *Članak 120.*

- (1) Postupak za ostvarivanje prava iz socijalne zaštite je žuran.
- (2) Centar za socijalni rad dužan je donijeti rješenje o zahtjevu i dostaviti ga stranci u roku od 30 dana. Ako je potrebno provoditi posebni ispitni postupak, centar je dužan donijeti rješenje u roku od 60 dana po primitku urednog zahtjeva, odnosno pokretanja postupka po službenoj dužnosti.

#### *Članak 121.*

- (1) Kad se radi o ostvarivanju socijalne zaštite, u iznimno žurnim slučajevima kao što je poduzimanje mjera radi otklanjanja neposredne opasnosti za život i zdravlje ljudi, posebice djece, odnosno radi podmirenja osnovnih životnih potreba samca ili obitelji ili radi osiguravanja javnog mira i sigurnosti, centar za socijalni rad može donijeti rješenje i usmeno i narediti izvršenje rješenja bez odgode.
- (2) U slučaju iz stavka 1. ovoga članka izdat će se rješenje u pisanom obliku najkasnije u roku 8 dana od dana podnošenja zahtjeva.

#### *Članak 122.*

Troškove postupka u svezi s ostvarivanjem prava iz socijalne zaštite za koja se sredstva osiguravaju u Županijskom proračunu snosi nadležno ministarstvo.

#### *Članak 123.*

- (1) Centar za socijalni rad provodi izvršenje svojih rješenja donesenih na temelju ovoga Zakona.
- (2) Izvršenje rješenja o smještaju može se odgoditi do osiguranja slobodnog mjesta.

#### *Članak 124.*

Redoslijed prijama korisnika u dom socijalne zaštite utvrđuje se statutom doma.

#### *Članak 125.*

Centar za socijalni rad preispitat će povremeno, a najmanje jedanput godišnje, postojanje činjenica i okolnosti koje su bile odlučujuće za donošenje rješenja o ostvarivanju prava na socijalnu zaštitu, i ako promijenjene okolnosti o kojima ovisi ostvarivanje prava na socijalnu zaštitu to zahtijevaju, donijeti novo rješenje.

#### *Članak 126.*

- (1) Centar za socijalni rad rješava u prvom stupnju u području obiteljske i kazneno pravne zaštite i drugim područjima na temelju posebnog zakona.
- (2) Centar za socijalni rad primjenjuje u postupku iz stavka 1. ovoga članka odredbe članka od 110. do 123. ovoga Zakona i odredbe Zakona o općem upravnom postupku ako zakonom nije drukčije određeno.

#### *Članak 127.*

- (1) O žalbi protiv rješenja centra za socijalni rad odlučuje ministarstvo nadležno za poslove socijalne zaštite.
- (2) O žalbi protiv rješenja općinskog upravnog tijela odlučuje ministarstvo nadležno za poslove socijalne zaštite.
- (3) Žalba odgađa izvršenje prvostupanjskog rješenja, osim ako zakonom nije drukčije određeno.
- (4) Iznimno od stavka 3. ovoga članka žalba ne odgađa izvršenje rješenja kojim je odobrena novčana pomoć.

## VII. STRUČNI DJELATNICI

#### *Članak 128.*

- (1) Stručne poslove u centrima za socijalnu skrb obavljaju socijalni radnik, pravnik, psiholog i defektolog, s položeni m stručnim ispitom.
- (2) Stručne poslove u centrima za socijalnu skrb obavljaju i drugi stručni djelatnici odgovarajućeg usmjerenja i stupnja stručne spreme ovisno o djelatnostima centra za socijalni rad.
- (3) Stručni djelatnici Centra za socijalni rad imaju iskaznicu kojom se dokazuje njihovo službeno svojstvo, identitet i ovlasti.
- (4) Sadržaj i oblik iskaznice iz stavka 3. ovoga članka propisat će nadležni ministar.

#### *Članak 129.*

- (1) Stručne poslove u domu socijalne zaštite obavljaju socijalni radnik, psiholog, defektolog, pedagog, medicinska sestra i fizioterapeut, radni terapeut, odgojitelj, s višom ili visokom stručnom spremom, s položenim stručnim ispitom.
- (2) Stručne poslove u domu socijalne zaštite obavljaju i drugi stručni djelatnici odgovarajućeg usmjerenja i stručne spreme ovisno o djelatnostima doma socijalne zaštite.

#### *Članak 130.*

- (1) Stručni djelatnici moraju svoj rad obavljati sukladno pravilima struke te poštivati osobnost korisnika, njegovo dostojanstvo i nepovredivost njegova osobnog i obiteljskog života.
- (2) Stručni djelatnici dužni su čuvati kao profesionalnu tajnu sve što saznaju o osobnom i obiteljskom životu korisnika.
- (3) Na čuvanje profesionalne tajne obvezni su i drugi djelatnici ustanova socijalne zaštite.
- (4) Povreda čuvanja profesionalne tajne teža je povreda obveza iz radnog odnosa.

#### *Članak 131.*

- (1) Stručni djelatnici obvezni su nakon završenog obrazovanja obaviti pripravnički staž.
- (2) Pripravnički je staž rad pod nadzorom stručnog voditelja (mentora) kojim se stručni djelatnik osposobljava za samostalan rad.
- (3) Pripravnički staž obavlja se u ustanovama socijalne zaštite.
- (4) Pripravnički staž može se provesti i u državnim tijelima ili pravnim osobama zdravstva, odgoja, obrazovanja, pravosuđa i uprave, kao i drugim pravnim osobama koje obavljaju poslove socijalne zaštite.

#### *Članak 132.*

- (1) Pripravnički staž za djelatnike s visokom i višom stručnom spremom traje 12 mjeseci, a za djelatnike srednje stručne spreme 6 mjeseci.
- (2) Pripravnički staž može se iz zdravstvenih ili drugih posebno opravdanih razloga produžiti i nakon protoka roka iz stavka 1. ovoga članka.

#### *Članak 133.*

- (1) Nakon isteka pripravničkog staža stručni djelatnici stječu pravo polaganja stručnog ispita pred ispitnim povjerenstvom.
- (2) Uvjerenje o položenom stručnom ispitu izdaje nadležno Ministarstvo.

#### *Članak 134.*

Ministar nadležan za poslove socijalne zaštite propisat će:

- sadržaj i način provođenja pripravničkog staža,
- uvjete koje moraju ispunjavati ustanove socijalne zaštite u kojima pripravnik provodi pripravnički staž,
- uvjete koje mora ispunjavati stručni voditelj (mentor),
- sadržaj i način polaganja stručnog ispita,
- sadržaj i izgled uvjerenja o položenom stručnom ispitu.

#### *Članak 135.*

- (1) Ugovor o radu sklapa se s pripravnikom na određeno vrijeme.
- (2) Pripravnički staž može se obavljati i u obliku volontiranja.
- (3) Ustanove socijalne zaštite obvezne su primati stručne djelatnike na pripravnički staž prema mjerilima koje odredi nadležni Ministar.
- (4) Pravo na polaganje stručnog ispita ima i stručni djelatnik koji je pripravnički staž obavio kod pravne ili fizičke osobe koja obavlja poslove socijalne zaštite.

#### *Članak 136.*

Stručni djelatnik koji je položio stručni ispit u odgovarajućoj stručnoj spremi u drugoj djelatnosti, može se primiti na rad u ustanovu socijalne zaštite bez obveze polaganja stručnog



ispita ili uz obvezu polaganja posebnog dijela stručnog ispita, o čemu odlučuju nadležni ministar.

#### *Članak 137.*

- (1) Na stručnog djelatnika koji u vrijeme zasnivanja radnog odnosa u ustanovi socijalne zaštite ima u odgovarajućoj struci radni staž duži od vremena određenog za pripravnički staž ne primjenjuju se odredbe ovoga Zakona koje se odnose na pripravnički staž, ali mora u roku godine dana od prijama u radni odnos položiti stručni ispit.
- (2) Oslobodit će se od obveze polaganja stručnog ispita stručnog djelatnika koji ima znanstveno zvanje magistra ili doktora znanosti, položen pravosudni ili stručni ispit.
- (3) Nadležni ministar može osloboditi stručnog djelatnika obveze polaganja stručnog ispita ako u odgovarajućoj struci ima najmanje 10 godina radnog staža, ako posebnim zakonom nije drukčije određeno.

#### *Članak 138.*

- (1) Stručni djelatnici imaju pravo i obvezu stručno se usavršavati radi održavanja i unapređivanja obavljanja djelatnosti.
- (2) Stručno usavršavanje iz stavka 1. ovoga članka može se provoditi samo uz odobrenje nadležnog ministarstva, osim ako se radi o poslijediplomskom znanstvenom ili stručnom studiju.

#### *Članak 139.*

- (1) Rad stručnih djelatnika iz članaka 129. i 130. ovoga Zakona se ocjenjuje.
- (2) Stručni djelatnici iz stavka 1. ovoga članka mogu napredovati u struci i stjecati položajna zvanja mentora i savjetnika.
- (3) Ocjenu iz stavka 1. ovoga članka donosi ravnatelj svake godine najkasnije do 30. studenoga za prethodnih 12 mjeseci.
- (4) Ocjena se donosi na temelju:
  - uspješnosti u izvršavanju javnih ovlasti i drugih stručnih poslova,
  - stručnog usavršavanja,
  - sudjelovanja na stručnom skupu uz pisani prilog i
  - objavljivanja stručnih radova.
- (5) Ocjene su "ne zadovoljava", "zadovoljava", "uspješan" i "naročito uspješan".
- (6) O ocjeni ravnatelj donosi rješenje na koje stručni djelatnik ima pravo prigovora stručnom vijeću ustanove u roku 8 dana od dana dostave rješenja, a o kojem je stručno vijeće dužno odlučiti u roku od 15 dana od dana primitka prigovora.
- (7) Na prijedlog ravnatelja, nadležni ministar može stručnog djelatnika koji ima najmanje 5 godina radnog iskustva u djelatnosti socijalne zaštite i 3 godine uzastopnu ocjenu "uspješan" ili "naročito uspješan" unaprijediti u zvanje mentora.
- (8) Na prijedlog ravnatelja, nadležni ministar može stručnog djelatnika koji ima najmanje 5 godina radnog iskustva i zvanje mentora najmanje 1 godinu, za koje vrijeme je ocijenjen "naročito uspješan" unaprijediti u zvanje savjetnika.

## VIII. NADZOR

### **1. Unutarnji nadzor**

#### *Članak 140.*

- (1) Ustanove socijalne zaštite obvezne su provoditi unutarnji nadzor nad radom svojih ustrojbenih jedinica i djelatnika.

(2) Unutarnji nadzor provodi se na način propisan općim aktom ustanove.

## **2. Upravni nadzor**

### *Članak 141.*

Ministarstvo nadležno za poslove socijalne zaštite obavlja upravni nadzor nad radom Centra za socijalni rad.

### *Članak 142.*

U obavljanju upravnog nadzora nadležno ministarstvo može:

1. obustaviti od izvršenja statut ili drugi opći akt centra za socijalni rad,
2. odbiti žalbu, poništiti ili izmijeniti rješenje centra za socijalni rad,
3. raspraviti stanje u centru za socijalnu skrb i odrediti mjere koje je centar dužan poduzeti radi izvršavanja poslova socijalne zaštite,
4. predložiti ravnatelju poduzimanje mjera za poboljšanje svrhovitosti, djelotvornosti, ekonomičnosti i pravodobnosti obavljanja djelatnosti centra za socijalni rad, te otklanjanja drugih nedostataka u radu,
5. izravno donijeti rješenje ili poduzeti mjeru nužnu za izvršenje zakona ili drugog propisa ili zaštite korisnika, ako je to nadležni centar za socijalni rad propustio učiniti u roku,
6. pokrenuti postupak utvrđivanja odgovornosti djelatnika centra za socijalni rad, te pokrenuti postupak utvrđivanja odgovornosti ravnatelja centra za socijalni rad i voditelja drugih ustrojbenih jedinica, kao i pokrenuti postupak njihovih razrješenja,
7. podnijeti prijavu nadležnom tijelu za utvrđivanje kaznene ili prekršajne odgovornosti djelatnika centra za socijalni rad.

### *Članak 143.*

- (1) O obavljenom upravnom nadzoru povjerenstvo, odnosno državni službenik dužan je u roku 15 dana napisati izvješće koje sadrži prikaz utvrđenog stanja, prijedlog mjera koje u određenom roku treba poduzeti radi otklanjanja nedostataka, prijedlog za podnošenje prijave za kazneno djelo ili prekršaj, prijedlog za pokretanje postupka utvrđivanja odgovornosti ravnatelja centra za socijalni rad ili drugog djelatnika te prijedloge za poduzimanje drugih potrebnih mjera.
- (2) Izvješće o obavljenom upravnom nadzoru dostavit će se centru za socijalnu skrb u roku 20 dana od dana obavljenog nadzora.

## **3. Inspekcijski nadzor**

### *Članak 144.*

- (1) Ministarstvo nadležno za poslove socijalne zaštite provodi inspekcijski nadzor nad primjenom i izvršavanjem zakona i drugih propisa, općih i pojedinačnih akata u djelatnosti socijalne zaštite, kao i nadzor nad stručnim radom doma socijalne zaštite, centra za pomoć i njegu i drugih pravnih i fizičkih osoba koje obavljaju poslove socijalne zaštite.
- (2) Zdravstveni i sanitarni inspekcijski nadzor nad radom doma socijalne zaštite u dijelu koji se odnosi na zdravstvenu zaštitu i prehranu korisnika obavlja zdravstvena i sanitarna inspekcija.

### *Članak 145.*

Inspekcijski nadzor provode inspektori i drugi državni službenici Ministarstva nadležnog za poslove socijalne zaštite, ovlašteni za provedbu inspekcijskog nadzora.

#### *Članak 146.*

- (1) Za inspektora se može postaviti osoba koja pored zakonom utvrđenih uvjeta za prijem u državnu službu ima visoku stručnu spremu odgovarajućeg društvenog smjera i položen stručni ispit.
- (2) Inspektore postavlja nadležni ministar.

#### *Članak 147.*

- (1) Inspektor ima iskaznicu kojom se dokazuje njegovo službeno svojstvo, identitet i ovlasti.
- (2) Sadržaj i oblik iskaznice inspektora propisat će nadležni ministar.

#### *Članak 148.*

- (1) Inspektor koji provodi inspekcijski nadzor ima pravo u svako doba bez prethodne najave i bez dopuštenja ravnatelja ili druge odgovorne osobe ulaziti u prostorije i prostore ustanove socijalne zaštite i druge pravne i fizičke osobe koja obavlja poslove socijalne zaštite.
- (2) Inspektor iz stavka 1. ovoga članka obavještava ravnatelja ili drugu odgovornu osobu o svom ulasku u ustanovu socijalne zaštite.

#### *Članak 149.*

- (1) Prilikom provedbe inspekcijskog nadzora inspektor ima pravo pregledati objekte i druge poslovne prostore, dokumentaciju, poslovne knjige, registre, dokumente, isprave, saslušati korisnike, djelatnike i druge osobe, pregledati isprave na temelju kojih se može utvrditi identitet osoba (osobna iskaznica, putovnica i sl.) i obavljati druge radnje predviđene zakonom.
- (2) Ravnatelj ili druga odgovorna osoba pravne osobe mora inspektoru osigurati nesmetano obavljanje inspekcijskog nadzora i staviti mu na raspolaganje sva sredstva i potrebnu dokumentaciju.

#### *Članak 150.*

- (1) O izvršenom pregledu, utvrđenom stanju i poduzetim, odnosno naređenim mjerama i radnjama, inspektor sastavlja zapisnik.
- (2) U provedbi inspekcijskog nadzora inspektor je ovlašten rješenjem naložiti ove mjere:
  1. otklanjanje utvrđenih nedostataka i nepravilnosti u određenom roku,
  2. podnijeti prijavu nadležnom državnom tijelu zbog kaznenog djela, odnosno izreći zakonom ili drugim propisom utvrđenu prekršajnu kaznu,
  3. naložiti dodatno stručno usavršavanje djelatnika za kojeg utvrdi da mu nedostaje stručnost i naknadnu provjeru njegove osposobljenosti pred ispitnim povjerenstvom.
- (3) U rješenju kojim se naređuje provedba mjere ili radnje određuje se i rok za njeno izvršenje.
- (4) U slučaju da postoji neposredna opasnost za zdravlje ili život ljudi inspektor će donijeti usmeno rješenje i odmah narediti njegovo izvršenje. Usmeno se rješenje mora unijeti u zapisnik.

#### *Članak 151.*

- (1) Protiv rješenja iz članka 150. ovoga Zakona može se u roku od 15 dana od dana dostave rješenja izjaviti žalba Ministru nadležnom za poslove socijalne zaštite.

(2) Žalba ne odgađa izvršenje rješenja.

#### *Članak 152.*

Inspektor u provedbi inspekcijskih poslova ima pravo i dužnost:

1. zabraniti domu socijalne zaštite, centru za pomoć i njegu, te drugoj pravnoj i fizičkoj osobi koja obavlja djelatnost socijalne zaštite provođenje mjera i radnji koje su suprotne zakonu ili provedbenim propisima,
2. podnijeti zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka ako ocijeni da je povrijeđen zakon ili drugi propis iz djelatnosti socijalne zaštite, a ta povreda povlači odgovornost za prekršaj fizičke osobe, pravne osobe i odgovorne osobe u pravnoj osobi,
3. podnijeti prijavu nadležnom državnom tijelu, ako ocijeni da je povrijeđen zakon ili drugi propis iz djelatnosti socijalne zaštite, a ta povreda povlači odgovornost za kazneno djelo.

#### *Članak 153.*

- (1) Inspektor podnosi izvješće o svom radu, uočenim problemima osiguranja socijalne zaštite kod fizičkih i pravnih osoba čiji rad nadzire te prijedloge mjera za poboljšanje zaštite nadležnom ministru.
- (2) Inspektor je dužan bez odgađanja pisano izvijestiti nadležnog ministra ako utvrdi da dom socijalne zaštite, centar za pomoć i njegu ili druga fizička ili pravna osoba koja obavlja poslove socijalne zaštite ne ispunjava propisane uvjete za rad, grubo postupaju suprotno zakonu ili drugom propisu ili teže ugrožava prava korisnika.
- (3) Inspektor je dužan bez odgađanja u pisanom obliku izvijestiti nadležnog ministra ako utvrdi da dom socijalne zaštite, centar za pomoć i njegu ili druga fizička ili pravna osoba koja obavlja poslove socijalne zaštite nije u roku otklonio nedostatke koje je naložio rješenjem iz članka 151. ovoga Zakona.

#### *Članak 154.*

- (1) Ministar nadležan za poslove socijalne zaštite može na temelju izvješća inspektora iz članka 153. ovoga Zakona, donijeti rješenje o:
  - zabrani rada doma socijalne zaštite, centra za pomoć i njegu te druge pravne i fizičke osobe koja obavlja poslove socijalne zaštite, ako nije dobila odobrenje iz članka 82., 83. i 169. ovoga Zakona ili više ne ispunjava uvjete glede prostora, opreme i potrebnih stručnih djelatnika propisane ovim Zakonom,
  - poduzimanju drugih mjera za koje je ovlašten ovim Zakonom i drugim propisima.
- (2) Protiv rješenja iz stavka 1. ovoga članka nije dopuštena žalba ali se može pokrenuti upravni spor.

### IX. NAKNADA ŠTETE

#### *Članak 155.*

Korisnik koji je na temelju rješenja centra za socijalni rad, ostvario primanje dužan je nadoknaditi štetu ako je:

- na temelju neistinitih ili netočnih podataka za koje je znao ili morao znati da su neistiniti, odnosno netočni ili je na drugi protupravan način ostvario primanje na koje nije imao pravo ili ga je ostvario u većem opsegu nego što mu pripada,
- primanje ostvario zbog toga što nije prijavio promjenu koja utječe na gubitak ili opseg prava, a znao je ili je morao znati za tu promjenu.

#### *Članak 156.*

- (1) Ministarstvo nadležno za poslove socijalne zaštite ima pravo na povrat iznosa isplaćenih na ime pomoći za uzdržavanje i stalnog smještaja, ako korisnik otuđi svoju imovinu.

- (2) Za slučaj smrti korisnika iz stavka 1. ovoga članka ministarstvo nadležno za poslove socijalne zaštite ima pravo na povrat isplaćenih iznosa od njegovih nasljednika.
- (3) Ministarstvo nadležno za poslove socijalne zaštite neće podići tužbu radi povrata iznosa iz stavka 2. ovoga članka ako bi ostvarivanjem tražbine nasljednici i članovi njegove obitelji ostali bez imovine odnosno prihoda potrebnih za podmirenje osnovnih stambenih i drugih osnovnih životnih potreba.

#### *Članak 157.*

Tražbina s naslova naknade štete iz članka 155. i 156. ovoga Zakona odnosi se samo na dospjele tražbine i u ukupnoj svoti. Ta se svota izračunava od dana isplate do dana dospjeća prema kriterijima koje utvrđuje nadležno ministarstvo.

#### *Članak 158.*

- (1) Zastara tražbine nastupa istekom općeg zastarnog roka koji je predviđen prema posebnom Zakonu.
- (2) Rokovi zastare tražbine naknade štete u smislu odredbi ovoga Zakona počinju teći:
  1. u slučajevima iz članka 155. ovoga Zakona od dana kada je postalo konačnim rješenje kojim je utvrđeno da je pravo korisniku priznato, na temelju neistinitih ili netočnih podataka za koje je znao ili morao znati da su neistiniti, odnosno netočni ili je na drugi protupravan način ostvario primanje na koje nije imao pravo ili ga je ostvario u višem opsegu nego što mu pripada ili ako je primanje ostvario zbog toga što nije prijavio promjenu koja utječe na gubitak ili opseg prava, a znao je ili je morao znati za tu promjenu.
  2. u slučajevima iz članka 156. stavka 1. ovoga Zakona kada se konačnim rješenjem utvrdi da je korisnik otuđenjem svoje imovine ostvario sredstva dostatna za uzdržavanje ili za uzdržavanje kroz određeno razdoblje ili za snažanje troškova stalnog smještaja u cijelosti ili djelomično,
  3. u slučajevima iz članka 156. stavka 2. ovoga Zakona od dana pokretanja ostavinskog postupka.

#### *Članak 159.*

Centar za socijalni rad dužan je u svezi s naknadom štete iz članka 156. do 158. ovoga Zakona Ministarstvu nadležnom za poslove socijalne zaštite dostavljati podatke odlučujuće za podnošenje tužbe radi naknade štete.

#### *Članak 160.*

- (1) Kada se utvrdi da je nastala šteta, centar za socijalni rad će uz navođenje dokaza pozvati korisnika ili njegove nasljednike da u određenom roku nadoknade nastalu štetu.
- (2) Ako šteta ne bude nadoknađena u određenom roku, nadležno ministarstvo će putem nadležnog državnog tijela pokrenuti postupak radi naknade štete.

## X. KAZNENE ODREDBE

#### *Članak 161.*

- (1) Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 do 2.000,00 KM. kaznit će se za prekršaj pravna ili fizička osoba ako:
  1. započne s radom prije no što se rješenjem nadležnog tijela utvrdi da su ispunjeni svi propisani uvjeti (članak 74., 83. i 95.)

2. ne vodi na propisani način evidenciju i dokumentaciju o korisniku, vrstama usluga i drugim pitanjima ili ako o tome ne dostavlja izvješća (članak 78. stavak 1., 90. stavak 1., 98. stavak 1.),
  3. stručnom povjerenstvu koje obavlja upravni nadzor ili inspektoru uskrati obavijesti ili podatke ili onemogućiti pregled i poduzimanje drugih radnji u svezi s obavljanjem nadzora (članak 148. i 149.)
  4. neosnovano ne izvrši rješenje o priznavanju prava korisnika (članak 12. do 68., 107. do 126. i članka 65.)
  5. bez rješenja centra za socijalni rad privremeno ili trajno riješi zbrinjavanje odnosno smještaj korisnika na drugi način (članak 61.)
  6. naplati od korisnika, druge fizičke ili pravne osobe troškove smještaja u dom socijalne zaštite ili u udomiteljsku obitelj ako troškove smještaja na temelju rješenja centra za socijalni rad snosi Ministarstvo nadležno za poslove socijalne zaštite,
  7. u određenom roku ne poduzme mjere predložene u izvješću o upravnom nadzoru ili zapisniku o provedenom inspekcijskom nadzoru (članak 143. i članak 150. do 153.).
- (2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom u iznosu od 200,00 do 2.000,00 KM.
- (3) Ako je pravna ili fizička osoba kažnjena za prekršaj iz stavka 1. točke 6. ovoga članka obvezno se izriče i zaštitna mjera oduzimanja imovinske koristi.

#### *Članak 162.*

- (1) Novčanom kaznom od 500,00 do 1.000,00 KM. kaznit će se za prekršaj pravna osoba ako:
1. ne primi stručnog djelatnika na pripravnički staž (članak 135.)
  2. onemogućiti djelatniku stručno usavršavanje (članak 138.)
  3. ne provodi unutarnji nadzor (članak 140.)
- (2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom u iznosu od 200,00 do 400,00 KM.

#### *Članak 163.*

Novčanom kaznom od 300,00 do 1.000,00 KM. kaznit će se udomitelj ako:

1. o sebi i članovima svoje obitelji daje neistinite podatke,
2. ako u većoj mjeri zanemaruje obveze prema korisniku preuzete ugovorom o smještaju (članak 104.).

#### *Članak 164.*

Novčanom kaznom od 30/00 do 300/00 KM. kaznit će se korisnik socijalne zaštite ako daje neistinite podatke na temelju kojih je ostvario pravo po ovom Zakonu (članak 30.).

## IX PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

#### *Članak 165.*

Osoba koja je smještena u ustanovu socijalne zaštite ili u drugu obitelj na osnovi Federalnog zakona o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i obitelji s djecom ("Službene novine Federacije BiH" broj 36/99.) i Odluke o socijalnoj skrbi osoba u stanju socijalne potrebe Vlade Županije Posavske ("Narodne novine Županije Posavske", broj 3/03) ima pravo na skrb izvan vlastite obitelji i nakon stupanja na snagu ovog Zakona, dok nadležno tijelo socijalne zaštite ne utvrdi imali korisnik uvjete za ostvarivanje tog prava prema odredbama ovog Zakona, s tim da je nadležno tijelo socijalne zaštite to dužno učini najkasnije u roku od 3 mjeseca od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

#### *Članak 166.*

Korisniku prava i oblika socijalne zaštite koji nije obuhvaćen člankom 165. ovoga Zakona, a koristi ih na osnovi i pod uvjetima Odluke o socijalnoj skrbi osoba u stanju socijalne potrebe Vlade Županije Posavske ("Narodne novine Županije Posavske», broj 3/03.), osiguravaju se ta prava i oblici i nakon stupanja na snagu ovoga Zakona dok mjesno nadležno tijelo socijalne zaštite ne utvrdi ima li korisnik uvjete za neko od prava utvrđenim ovim Zakonom, s tim da je nadležno tijelo socijalne zaštite to dužno učiniti najkasnije u roku od 3 mjeseca od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

#### *Članak 167.*

Korisniku prava na stalnu novčanu pomoć, koji to pravo ostvaruje na osnovi Odluke o socijalnoj skrbi osoba u stanju socijalne potrebe ("Narodne novine Županije Posavske"» broj 3/03), osigurava se to pravo, dok mjesno nadležno tijelo socijalne zaštite ne utvrdi imali korisnik pravo na pomoć za uzdržavanje prema odredbama ovog Zakona, s tim da je nadležno tijelo socijalne zaštite to dužno učiniti najkasnije u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovog Zakona.

#### *Članak 168.*

Postupci ostvarivanja prava i oblika socijalne zaštite započeti prije početka primjene ovog Zakona, dovršit će se po odredbama propisa koji su važili do početka primjene ovoga Zakona, ako ovim Zakonom određeno pravo nije riješeno za korisnika na drugačiji način.

#### *Članak 169.*

- (1) Osnivači javnih ustanova koje obavljaju djelatnost socijalne zaštite dužni su imenovati Upravna vijeća u skladu s odredbama ovoga Zakona, u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.
- (2) Javne ustanove koje obavljaju djelatnosti socijalne zaštite dužne su uskladiti statut i druge opće akte s odredbama ovog Zakona, u roku od 3 mjeseca od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

#### *Članak 170.*

- (1) Vlasnici postojećih ustanova koje pružaju skrb izvan vlastite obitelji dužni su imenovati upravna vijeće u roku od 30 dana od dana početka primjene ovoga Zakona.
- (2) Upravno vijeće iz stavka 1. ovoga članka dužno je u roku od 60 dana od dana početka primjene ovoga Zakona zatražiti odobrenje od ministarstva nadležnog za poslove socijalne zaštite za nastavak rada.
- (3) Ministarstvo nadležno za poslove socijalne zaštite u postupku donošenja rješenja o nastavku rada ustanove iz stavka 1. ovoga članka na odgovarajući će način primijeniti članke 82. i 83. ovoga Zakona.
- (4) Protiv rješenja iz stavka 3. ovoga članka nije dopuštena žalba, ali se može voditi upravni spor.

#### *Članak 171.*

Ministar nadležan za poslove socijalne zaštite donijet će propise iz članka 20., 26., 48., 49., 65., 68., 70., 74., 78., 79., 90., 94., 98., 118., 128., 134. i 147. ovoga Zakona u roku od 6 mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

#### *Članak 172.*

Danom početka primjene ovoga Zakona prestaje važiti Odluka o socijalnoj skrbi osoba u stanju socijalne potrebe ("Narodne novine Županije Posavske" broj 3/03.).

*Članak 173.*

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana nakon objave u "Narodnim novinama Županije Posavske", a primjenjivat će se od 01.09.2004. godine.

Bosna i Hercegovina  
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE  
ŽUPANIJA POSAVSKA  
Skupština  
Broj: 01-02-122/04  
Domaljevac, 08.07.2004. godine

Predsjednik  
Mijo Matanović, dipl. ing. v.r.

**ZAKON  
O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SOCIJALNOJ ZAŠTITI**

*Članak 1.*

U Zakonu o socijalnoj zaštiti («Narodne novine Županije Posavske» broj: 5/04 – u daljnjem tekstu Zakon), iza članka 6. dodaje se novi članak 6a., koji glasi:

«(1) Sredstva za financiranje djelatnosti centra za socijalni rad osiguravaju se u proračunu osnivača i to za:

- izdatke za zaposlene (bruto plaće, naknade plaće, doprinosi poslodavca, naknade troškova zaposlenima koji se odnos na topli obrok, regres, jubilarne nagrade i sl.),
- izobrazbu i stručno usavršavanje zaposlenika (informiranje, stručna usavršavanja, dnevnice za službena putovanja i sl.),
- izdatke za materijal (uredski i ostali potrošni materijal);
- izdaci za energiju, komunalne i ostale usluge,
- tekuće održavanje (prijevoznih sredstava, zgrade, namještaja i druge opreme);
- financijske izdatke (izdaci za platni promet i bankarske usluge, kamate i ostali financijski izdaci);
- nabavku kapitalnih sredstava (zemljišta, građevinski objekti, uredski namještaj i oprema, prijevozna sredstva).

(2) Prava zaposlenika iz stavka 1. ovoga članka uređuju se Kolektivnim ugovorom između centra za socijalni rad i osnivača.

(3) Ukoliko financiranje centra nije uređeno na način iz stavka 2. ovoga članka na plaće djelatnika izravno se primjenjuju sva prava iz radnog odnosa koja vrijede za djelatnike zaposlene u jedinici lokalne samouprave koja je osnivač centra».

*Članak 2.*

*Članak 7. mijenja se i glasi:*

«(1) Jedinice lokalne samouprave mogu u svom proračunu osigurati sredstva za ostvarivanje pojedinih prava iz socijalne zaštite.

(2) Jedinice lokalne samouprave mogu utvrđivati pojedine vrste pomoći iz socijalne zaštite, pod uvjetima i na način utvrđen svojim općim aktom».



### Članak 3.

U članku 19. u stavku 3. na kraju teksta briše se točka, stavlja se zarez i dodaje tekst koji glasi:

«pod uvjetom da je tjelesno oštećenje po kojem su stekli navedenu naknadu nastalo prije njihove osamnaeste godine života».

### Članak 4.

Članak 20. briše se.

### Članak 5.

U članku 21. u alineji 4. umjesto točke stavlja se zarez i dodaju se nove alineje 5 i 6. koje glase:

«– ima u vlasništvu registrirano osobno vozilo, osim ako centar za socijalni rad utvrdi da se vozilo koristi za potrebe prijevoza člana uže obitelji koji je osoba sa utvrđenim teškim invaliditetom.

– ima u vlasništvu ili suvlasništvu stan, kuću ili drugi objekt koji ne služi njemu ili članu obitelji za podmirenje osnovnih stambenih potreba».

### Članak 6.

Članak 23. mijenja se i glasi:

«Smatra se da u smislu članka 21. ovog Zakona osoba može sama sebe uzdržavati ako je uredno prijavljena službi za upošljavanje te odbije ponuđeno zaposlenje neovisno o stručnoj spremi ili, ukoliko i nije prijavljena službi za upošljavanje, a mlađa je od 65 godina života i radno je sposobna, ima prilike makar na privremenim, sezonskim, povremenim i sličnim poslovima ostvariti sredstva za podmirenje osnovnih životnih potreba ili ostvariti druge prihode».

### Članak 7.

Iza članka 61. dodaje se novi članak 61a., koji glasi:

«(1) Pravo na skrb izvan vlastite obitelji koju korisnik u cijelosti ili djelomično ostvari na teret sredstava nadležnog ministarstva ograničeno je raspoloživim sredstvima za tu namjenu u proračunu Županije Posavske.

«(2) Na početku svake kalendarske godine nadležno ministarstvo utvrđuje plan raspoloživih sredstava namijenjenih za ostvarivanje prava iz stavka 1. ovoga članka.

«(3) U svrhu osiguravanja pravičnosti u redosljediu i prioritetima ostvarivanja prava na skrb izvan vlastite obitelji, u skladu sa proračunskom mogućnostima, nadležno ministarstvo će voditi posebnu «Listu čekanja».

«(4) Načini i uvjeti po kojima će se vrednovati korisnici koji budu na Listi čekanja za ostvarivanje prava na skrb izvan vlastite obitelji, u skladu sa stavkom 3. ovoga članka, utvrdit se popisom nadležnog Ministra».

### Članak 8.

U članku 75. stavak 4. mijenja se i glasi:

«(4) Za ravnatelja centra za socijalni rad može biti imenovana osoba koja ima državljanstvo BiH, visoku stručnu spremu društvenog smjera, najmanje 5 godina radnog iskustva na poslovima društvenih djelatnosti, te položen stručni ispit».

### Članak 9.

U roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona centri za socijalni rad izvršit će reviziju prava korisnika, u skladu sa odredbama ovoga Zakona.

Korisnicima koji su stekli neka od prava iz socijalne zaštite na temelju ranijih propisa, a ne ispunjavaju uvjete iz ovoga Zakona, prava prestaju od narednog mjeseca u odnosu na mjesec u kojem su bili predmet revizije.

Članak 10.

Svi postupci započeti prije stupanja na snagu ovoga Zakona, dovršit će se u skladu sa odredbama ovoga Zakona.

Članak 11.

Ovaj zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u «Narodnim novinama Županije Posavske».

Bosna i Hercegovina  
Federacija Bosne i Hercegovine  
ŽUPANIJA POSAVSKA  
Skupština  
Broj:01-02-76/09  
Domaljevac, 22.09.2009. godine

Predsjednik Skupštine  
Zvonko Mišković, v.r.